

การวิเคราะห์ค่าใช้จ่ายของผู้ปกครองของเด็กในการศึกษาระดับชั้นเตรียมอนุบาล
ในโรงเรียนเอกชน เขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์การพัฒนามนุษย์

ตุลาคม 2556

การวิเคราะห์ค่าใช้จ่ายของผู้ปกครองของเด็กในการศึกษาระดับชั้นเตรียมอนุบาล
ในโรงเรียนเอกชน เขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์การพัฒนามนุษย์

ตุลาคม 2556

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

การวิเคราะห์ค่าใช้จ่ายของผู้ปกครองของเด็กในการศึกษาระดับชั้นเตรียมอนุบาล
ในโรงเรียนเอกชน เขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์การพัฒนามนุษย์
ตุลาคม 2556

วรารณณ์ ดวงใจ. (2556). การวิเคราะห์ค่าใช้จ่ายของผู้ปกครองของเด็กในการศึกษาระดับชั้นเตรียมอนุบาลในโรงเรียนเอกชน เขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2. สารนิพนธ์ ศ.ม. (เศรษฐศาสตร์การพัฒนามนุษย์). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์: รองศาสตราจารย์ ดร.พิศมัย จารุจิตติพันธ์

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคม และเพื่อวิเคราะห์ค่าใช้จ่ายของผู้ปกครองในการส่งเด็กเข้าศึกษาระดับชั้นเตรียมอนุบาลในโรงเรียนเอกชน เขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ผู้ปกครองของเด็กที่เข้าศึกษาระดับชั้นเตรียมอนุบาลในโรงเรียนเอกชนในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2556 จำนวน 90 คน จากโรงเรียนเอกชนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน เขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 จำนวน 9 แห่ง เครื่องมือที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่แบบสอบถาม การวิเคราะห์ข้อมูลกระทำโดยการพรรณนาด้วยสถิติค่าเฉลี่ยและค่าร้อยละ

ผลการศึกษาพบว่า ผู้ปกครองส่วนใหญ่เป็นมารดา เพศหญิง มีอายุในช่วง 35 - 45 ปี จบการศึกษาระดับชั้นปริญญาตรีหรือเทียบเท่า ประกอบอาชีพเป็นพนักงานบริษัทเอกชน และมีรายได้เฉลี่ยอยู่ในช่วง 33,000 - 52,999 บาทต่อเดือน ค่าใช้จ่ายโดยเฉลี่ยต่ำที่สุดต่อภาคการศึกษาที่ผู้ปกครองต้องจ่ายในการส่งเด็กเข้าศึกษาระดับชั้นเตรียมอนุบาล เท่ากับ 42,875 บาท โดยเป็นค่าใช้จ่ายที่เป็นตัวเงินและไม่เป็นตัวเงินซึ่งเป็นค่าเสียโอกาสที่จะได้รับรายได้ คิดเป็นร้อยละ 63.56 และร้อยละ 36.44 ตามลำดับ ค่าใช้จ่ายที่เป็นตัวเงินที่จ่ายให้โรงเรียนโดยตรง และไม่ได้จ่ายให้โรงเรียนโดยตรง คิดเป็นร้อยละ 58.72 และร้อยละ 41.28 ตามลำดับ ค่าใช้จ่ายดังกล่าวมีความแตกต่างกันตามขนาดและเขตพื้นที่ตั้งของโรงเรียนเอกชน และเหตุผลส่วนใหญ่ที่ผู้ปกครองตัดสินใจส่งเด็กเข้าศึกษาระดับชั้นเตรียมอนุบาล เพื่อเตรียมความพร้อมด้านพัฒนาการของเด็กก่อนเข้าศึกษาระดับชั้นอนุบาลศึกษา

คำสำคัญ : ค่าใช้จ่ายของผู้ปกครอง และ การศึกษาระดับชั้นเตรียมอนุบาล

AN ANALYSIS OF PARENTS' EXPENSES FOR PREKINDERGARTEN OF PRIVATE SCHOOL,
THE BANGKOK EDUCATIONAL SERVICE AREA 2

Presented in Partial Fulfillment of the Requirements for the
Master of Economic Degree in Human Resource Economics
At Srinakharinwirot University

October 2013

Waraporn Duangchai. (2013). *An analysis of parents' expenses for prekindergarten of private school, the Bangkok Educational Service Area 2*. Master of Economics degree (Human Resource Economics). Bangkok : Partial fulfillment of the requirements, Srinakharinwirot University. Project Advisor: Assoc. Prof. Pisamai Jarujittipant.

This purpose of this study is to look at the parents' socio – economic and to analyze the parents' expenses for prekindergarten at private schools located in the Bangkok Educational Service Area 2. The 90 samples were the parents of children studying in their 1 st. semester in 2013 at private schools under the Office of the Private Education Commission. The survey forms and the questionnaires were used for data collection and the methods of analysis were conducted with arithmetic means and percentages.

The results show that most of parents are mother, women, 35 - 44 years old, graduates with a bachelor's degree, working as a employee at a private company, their averaged incomes are approximately THB 33,000 – 52,999 per month. The lowest expenses for a child is THB 42,500 per semester, the expenses in cash and in the opportunity costs are 71 percent and 29 percent, respectively and 93 percent of expenses in cash are directly paid to private schools. The expenses are different depending on school size and the location. The child's educational preparation and development are the parents' key reason for their studying in prekindergarten at private school.

Keywords: Parents' expenses and The Educational of prekindergarten.

สารนิพนธ์

เรื่อง

การวิเคราะห์ค่าใช้จ่ายของผู้ปกครองของเด็กในการศึกษาระดับชั้นเตรียมอนุบาล

ในโรงเรียนเอกชน เขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2

ของ

วราภรณ์ ดวงใจ

ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ปริญญาเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์การพัฒนามนุษย์

ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย สันติวัฒนกุล)

วันที่ เดือน ตุลาคม พ.ศ. 2556

อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์

.....

(รองศาสตราจารย์ ดร.พิศมัย จารุจิตติพันธ์)

คณะกรรมการสอบปากเปล่า

..... ประธาน

(อาจารย์ประภาพร เพ็ญพัสกุล)

..... กรรมการ

(อาจารย์ ดร. อดุลย์ ศุภนันท์)

..... กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.พิศมัย จารุจิตติพันธ์)

ประกาศคุณูปการ

สารนิพนธ์ฉบับนี้เสร็จสมบูรณ์ได้ด้วยความสามารถอย่างยิ่งของ รองศาสตราจารย์ ดร.พิศมัย จารุจิตติพันธ์ อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ อาจารย์ประพาฬ เพ็องฟูสกุล และอาจารย์ ดร. อุดุลย์ ศุภนันท คณะกรรมการสอบสารนิพนธ์ และท่านอาจารย์ไมตรี อภิพัฒนะมนตรี ที่ได้ให้คำปรึกษาและคำแนะนำ ตลอดจนตรวจแก้ไขสารนิพนธ์ฉบับนี้ให้เสร็จสมบูรณ์ นอกจากนี้ผู้วิจัยขอสำนึกในพระคุณ ของคณาจารย์สำนักวิชาเศรษฐศาสตร์และนโยบายสาธารณะทุกท่านที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ ให้แก่ข้าพเจ้า จึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ข้าพเจ้าขอขอบพระคุณผู้ปกครองนักเรียนระดับชั้นเตรียมอนุบาลในโรงเรียนเอกชน และคณะบุคลากรทางการศึกษาของสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 (เขตบึงกุ่ม เขตบางกะปิ และเขตมีนบุรี) ที่ได้กรุณาให้ความร่วมมือตอบแบบสอบถามในครั้งนี้

ข้าพเจ้าขอขอบคุณพี่ๆ และเพื่อนๆ นิสิตสาขาวิชาเศรษฐศาสตร์การพัฒนามนุษย์และ นิสิตสาขาวิชาเศรษฐศาสตร์การศึกษา รหัส 51 ที่ได้ช่วยเหลือให้คำปรึกษา คำแนะนำ และเป็นกำลังใจ ให้ข้าพเจ้าจัดทำสารนิพนธ์ครั้งนี้

และขอขอบพระคุณบุคคลที่มีความสำคัญต่อข้าพเจ้าเป็นอย่างยิ่ง คือ บิดา มารดา และ ครอบครัวของข้าพเจ้า ที่เป็นกำลังใจที่ดีที่สุดให้ข้าพเจ้ามาโดยตลอดและได้สนับสนุนการศึกษา ของข้าพเจ้าจนจบการศึกษา สุดท้ายนี้ข้าพเจ้าขอสำนึกในพระคุณบิดา มารดา ครูอาจารย์ และ ขอขอบคุณในความกรุณาของท่านที่มีส่วนช่วยเหลือข้าพเจ้ามาโดยตลอด

วราภรณ์ ดวงใจ

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง.....	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	4
ความสำคัญของการศึกษา.....	5
ขอบเขตของการวิจัย.....	5
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	5
ตัวแปรที่ใช้ศึกษาในการวิจัย.....	6
ข้อตกลงเบื้องต้น.....	6
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	7
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	8
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	10
ข้อมูลเบื้องต้นของเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2.....	10
แนวคิดและหลักการที่เกี่ยวข้อง.....	13
แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการศึกษาปฐมวัย.....	13
แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนระดับชั้นเตรียมอนุบาลของโรงเรียน เอกชน.....	14
แนวคิดเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายทางการศึกษา.....	17
หลักการวิเคราะห์ต้นทุนการผลิตในระยะยาว.....	18
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	20
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	22
การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง.....	22
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า.....	26
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	27
การจัดกระทำข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูล.....	27
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	28

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	29
ตอนที่ 1 สถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของผู้ปกครองนักเรียนเตรียมอนุบาล ในโรงเรียนเอกชน.....	29
ตอนที่ 2 ค่าใช้จ่ายของผู้ปกครองในการส่งเด็กเข้าศึกษาระดับชั้นเตรียมอนุบาล ในโรงเรียนเอกชน.....	33
ตอนที่ 3 ความคิดเห็นของผู้ปกครองเกี่ยวกับเหตุผลในการตัดสินใจส่งเด็กเข้า ศึกษาระดับชั้นเตรียมอนุบาลในโรงเรียนเอกชน.....	44
5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	46
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	46
ความสำคัญของการวิจัย.....	46
ขอบเขตของการวิจัย.....	47
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า.....	47
การจัดกระทำข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูล.....	47
สรุปผลการวิจัย.....	48
อภิปรายผล.....	50
ข้อเสนอแนะ.....	51
บรรณานุกรม.....	53
ภาคผนวก.....	58
ประวัติย่อผู้วิจัย.....	65

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 จำนวนนักเรียนระดับชั้นเตรียมอนุบาลจำแนกตามรายหน่วยงานที่สังกัด ณ ปีการศึกษา 2553.....	2
2 จำนวนค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อเดือนของครัวเรือน ปี พ.ศ. 2543 - 2552.....	3
3 ขนาดครัวเรือนเฉลี่ยของประเทศไทย จำแนกตามรายปีการสำรวจในประชากรและเคหะ ระหว่างปี พ.ศ. 2523 ถึงปี พ.ศ. 2553.....	4
4 จำนวนโรงเรียนเอกชนที่เปิดสอนระดับชั้นเตรียมอนุบาล ประจำปีการศึกษา 2556 ในเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 จำแนกตามเขตพื้นที่การปกครองและระดับชั้นเรียนที่เปิดสอน.....	12
5 จำนวนโรงเรียนเอกชนที่เปิดสอนระดับชั้นเตรียมอนุบาล ประจำปีการศึกษา 2556 ในเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 จำแนกตามเขตพื้นที่การปกครองและขนาดของโรงเรียนเอกชน.....	23
6 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเขตพื้นที่การปกครองและขนาดของโรงเรียนเอกชน.....	24
7 จำนวนและร้อยละของผู้ปกครองนักเรียนเตรียมอนุบาลในโรงเรียนเอกชน ทั้งในกรณีที่เป็นบิดาหรือมารดาและกรณีที่ไม่ใช่บิดาหรือมารดา จำแนกตามสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคม.....	30
8 รายได้เฉลี่ยต่อเดือนของผู้ปกครองนักเรียนเตรียมอนุบาลในโรงเรียนเอกชน จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพ.....	32
9 ค่าใช้จ่ายในการเข้าศึกษาระดับชั้นเตรียมอนุบาลต่อคนต่อภาคการศึกษา จำแนกตามขนาดของโรงเรียนเอกชนและเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2.....	34
10 ค่าใช้จ่ายที่เป็นตัวเงินและสัดส่วนของค่าใช้จ่ายเฉลี่ยที่เป็นตัวเงินที่จ่ายให้โรงเรียนเอกชนโดยตรงในเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 จำแนกตามขนาดของโรงเรียนเอกชนและเขตพื้นที่การปกครอง.....	35
11 ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยและสัดส่วนของค่าใช้จ่ายเฉลี่ยของผู้ปกครองในการจ่ายเพื่อรับส่งเด็กไปกลับโรงเรียนเอกชน* ในเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 จำแนกตามเขตพื้นที่การปกครองและขนาดของโรงเรียนเอกชน.....	37

สารบัญ (ต่อ)

ตาราง

12	จำนวนและร้อยละของแหล่งที่มาของภาระค่าใช้จ่ายที่เป็นตัวเงินของผู้ปกครองที่ส่งเด็กเข้าศึกษาระดับชั้นเตรียมอนุบาลในโรงเรียนเอกชน.....	38
13	จำนวนและร้อยละของการเดินทางไปและกลับระหว่างโรงเรียนกับบ้านที่พักอาศัยของเด็ก.....	39
14	ค่าเสียโอกาสในการรับรายได้ที่เกิดขึ้นของผู้ปกครองนักเรียนเตรียมอนุบาลในโรงเรียนเอกชนเนื่องจากการรับส่งเด็ก.....	40
15	ค่าใช้จ่ายรวมทั้งที่เป็นตัวเงินและไม่เป็นตัวเงินต่อภาคการศึกษา จำแนกตามเขตพื้นที่การปกครองและขนาดของโรงเรียนเอกชน.....	42
16	ค่าใช้จ่ายรวมทั้งที่เป็นตัวเงินและไม่เป็นตัวเงินของผู้ปกครองนักเรียนเตรียมอนุบาลในโรงเรียนเอกชนต่อปีการศึกษา จำแนกตามเขตพื้นที่ปกครองและขนาดของโรงเรียนเอกชน.....	43
17	ความคิดเห็นของผู้ปกครองที่ตัดสินใจส่งเด็กเข้าศึกษาระดับชั้นเตรียมอนุบาลในโรงเรียนเอกชน.....	44
18	ความคิดเห็นของผู้ปกครองที่ตัดสินใจส่งเด็กเข้าศึกษาในโรงเรียนเอกชนแต่ละแห่ง.....	45

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	9
2 พื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 เขต 2 และเขต 3.....	11
3 ขนาดพื้นที่และจำนวนเขตพื้นที่การปกครอง เขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2.....	11
4 เส้นต้นทุนการผลิตในระยะยาว.....	19
5 วิธีการสุ่มเลือกกลุ่มตัวอย่าง.....	25

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

ทรัพยากรมนุษย์ตามแนวคิดทางเศรษฐศาสตร์เป็นปัจจัยที่สำคัญในการสร้างและพัฒนาความเจริญเติบโตให้กับประเทศ หากประเทศมีทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณภาพชีวิตที่ดีย่อมส่งผลต่อเนื่องไปยังการพัฒนาและความเจริญเติบโตของประเทศ การพัฒนาคุณภาพชีวิตจึงมีความสำคัญในทุกช่วงวัยของมนุษย์ เห็นได้จากการกำหนดตัวชี้วัดการพัฒนามนุษย์ (Human Development Index: HDI) ของโครงการพัฒนาแห่งสหประชาชาติ (United Nation Development Program: UNDP) ที่ได้กำหนดไว้ 3 ด้าน ได้แก่ ความยืนยาวของชีวิตและสุขภาพดี (Health) ผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา (Education) และรายได้ในประเทศ (Income) ซึ่งเป็นตัวชี้วัดทรัพยากรมนุษย์เพื่อให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีและมีคุณค่า

การพัฒนาประเทศตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 1 ในปี พ.ศ. 2504 เรื่อยมาจนถึงสิ้นสุดแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 6 พบว่า การพัฒนาประเทศที่เกิดขึ้นยังขาดความสมดุลอีกหลายด้านโดยเฉพาะปัญหาความเหลื่อมล้ำและปัญหาการกระจายรายได้ระหว่างคนในเมืองกับคนในชนบทที่ขยายตัวเพิ่มมากขึ้น เป็นผลก่อให้เกิดวงจรหรือวัฏจักรหายนะที่ประกอบด้วย “โง่จนเจ็บ” จากผลดังกล่าวทำให้แนวทางการพัฒนาประเทศตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติในระยะต่อมาจึงเน้นความสำคัญในเรื่องการพัฒนาคุณภาพชีวิตและศักยภาพของคน เพื่อให้หลุดพ้นจากวัฏจักรหายนะที่มีความสัมพันธ์กัน ดังนั้นจำเป็นต้องมีการพัฒนาในด้านต่างๆ ได้แก่ ด้านการศึกษา เพื่อไม่ให้เกิดความโง่ ด้านการมีรายได้เพื่อไม่ให้เกิดความยากจน และด้านสุขภาพเพื่อไม่ให้เกิดปัญหาความเจ็บป่วย ทั้งนี้การมีรายได้จะเกิดขึ้นในอนาคตภายหลังจากที่มนุษย์ได้มีการศึกษาและได้ประกอบอาชีพ ส่วนการศึกษาและสุขภาพจะสามารถเกิดขึ้นควบคู่กันตลอดเวลาช่วงชีวิตของมนุษย์

การศึกษาเป็นการเรียนรู้ที่ทำให้มนุษย์เกิดการพัฒนาด้านต่างๆ เกิดขึ้นได้ตั้งแต่แรกเกิดและถือได้ว่าการศึกษาคือจุดเริ่มต้นสำคัญที่ส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตในด้านอื่นๆ ด้วยจากพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 8 (1) กล่าวว่า “การจัดการศึกษาให้ยึดหลักเป็นการศึกษาตลอดชีวิตสำหรับประชาชน” และในช่วง 3 ปีแรกของชีวิตวัยเด็กเป็นช่วงระยะเวลาที่สำคัญที่สุดเนื่องจากสมองของเด็กมีการเจริญเติบโตและพัฒนาอย่างรวดเร็ว พ่อแม่หรือผู้เลี้ยงดูจึงควรตระหนักถึงความสำคัญของการพัฒนาหรือการเปลี่ยนแปลงต่างๆ ที่เกิดขึ้นทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา ประกอบกับเด็กทุกคนมีสิทธิที่จะได้รับการอบรมเลี้ยงดูและส่งเสริมพัฒนาการตลอดจนการเรียนรู้ที่เหมาะสมด้วยปฏิสัมพันธ์ที่ดีระหว่างเด็กกับพ่อแม่ เด็กกับผู้เลี้ยงดู หรือ

บุคลากรที่มีความรู้ความสามารถในการอบรมเลี้ยงดูและให้การศึกษาแก่เด็กปฐมวัย เพื่อให้เด็กมีโอกาสพัฒนาตนเองตามลำดับขั้นของพัฒนาการในทุกด้านอย่างสมดุล และเต็มตามศักยภาพ (หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546) ฉะนั้นการศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัยในช่วง 3 ปีแรกจึงมีความสำคัญ เพราะส่งผลต่อการพัฒนาและเสริมสร้างคุณภาพชีวิตที่ดีให้เกิดขึ้นต่อไปในอนาคต

ปัจจุบันหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยเกิดขึ้นทั้งในสถานศึกษาภาครัฐและภาคเอกชน ประกอบด้วย ระดับชั้นเตรียมอนุบาล ระดับชั้นอนุบาล และระดับชั้นเด็กเล็ก (ระดับชั้นก่อนประถมศึกษาปีที่ 1) ทั้งนี้การศึกษาปฐมวัยสำหรับเด็กอายุต่ำกว่า 3 ปี หรือระดับชั้นเตรียมอนุบาลนับว่ามีความสำคัญ โดยพบว่าในสถานศึกษาภาคเอกชนมีจำนวนนักเรียนเข้าศึกษาระดับชั้นเตรียมอนุบาลด้วยจำนวนและสัดส่วนที่มากกว่าสถานศึกษาภาครัฐทั้งภายในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการและภายนอกสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ (ตาราง 1)

ตาราง 1 จำนวนนักเรียนระดับชั้นเตรียมอนุบาลจำแนกตามรายงานหน่วยงานที่สังกัด ณ ปีการศึกษา 2553

หน่วยงานที่สังกัด	จำนวนนักเรียนระดับชั้นเตรียมอนุบาล	
	คน	ร้อยละ
กระทรวงศึกษาธิการ	21,062	73.59
สำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน	18,456	64.48
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน	1,960	6.85
สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา	646	2.26
กระทรวงมหาดไทย	7,558	26.41
กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น	7,558	26.41
รวม	28,620	100

ที่มา: กลุ่มพัฒนาระบบสารสนเทศ ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ (2554: ออนไลน์)

จากตาราง 1 พบว่า สถานศึกษาระดับประถมศึกษาในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการที่จัดการเรียนการสอนระดับชั้นเตรียมอนุบาลมีการรับภาระจำนวนนักเรียนที่เข้าศึกษาจำนวนมากว่าสถานศึกษาประเภทอื่น และการที่ผู้ปกครองส่งเด็กเข้าศึกษาระดับชั้นเตรียมอนุบาลในสถานศึกษาสาเหตุส่วนหนึ่งน่าจะเนื่องมาจากสภาพเศรษฐกิจและสังคมของประเทศในปัจจุบันได้ส่งผลให้ผู้ปกครองต้องรับภาระค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อเดือนของครอบครัวสูงขึ้น (ตาราง 2) จึงส่งผลให้ผู้ปกครองไม่สามารถอยู่บ้านเพื่อเลี้ยงดูเด็กด้วยตนเองเหมือนเดิมในอดีตและมีความจำเป็นต้องออกไปทำงานหารายได้นอกบ้านแทน อีกทั้งการเปลี่ยนแปลงรูปแบบขนาดของครอบครัวจากครอบครัวขยายเป็นครอบครัวเดี่ยวในเขตกรุงเทพมหานคร ทำให้ครัวเรือนมีขนาดเล็กลงอย่างต่อเนื่องจากปี พ.ศ. 2523 ถึงปี พ.ศ. 2553 (ตาราง 3) น่าจะเป็นปัจจัยที่ส่งผลให้ภาระการเลี้ยงดูเด็กต้องอาศัยบุคคลภายนอกครอบครัว (พี่เลี้ยง) หรือสถานรับเลี้ยงเด็กเล็กเข้ามาดูแลเด็กแทน แต่การดูแลดังกล่าวอาจจะทำให้เด็กยังไม่ได้รับความรู้หรือยังไม่ได้ได้รับการพัฒนาตามช่วงวัยที่เหมาะสมเมื่อเปรียบเทียบกับ การส่งเด็กเข้าศึกษาในสถานศึกษาที่เปิดสอนหลักสูตรปฐมวัยสำหรับเด็ก และทั้งนี้หลักสูตรการศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัยระดับชั้นเตรียมอนุบาลที่จัดขึ้นโดยสถานศึกษาของภาครัฐมีไม่เพียงพอ

ตาราง 2 จำนวนค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อเดือนของครัวเรือน ปี พ.ศ. 2543 - 2552

ปี พ.ศ.	จำนวนค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อเดือนของครัวเรือน (บาท)
2543	9,848
2545	10,889
2547	12,297
2549	14,311
2550	14,500
2551	15,942
2552	16,205

ที่มา: รายงานการสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือนปี พ.ศ. 2543 ถึงปี พ.ศ. 2552 สำนักงานสถิติแห่งชาติ กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (2554: ออนไลน์)

หมายเหตุ : ค่าใช้จ่ายของครัวเรือน หมายถึง ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยที่จำเป็นต้องใช้ในการยังชีพเท่านั้น จึงไม่รวมการสะสมทุน เช่น ซื้อบ้าน ซื้อที่ดิน และเงินออม

ตาราง 3 ขนาดครัวเรือนเฉลี่ยของประเทศไทย จำแนกตามรายปีการสำมะโนประชากรและเคหะ
ระหว่างปี พ.ศ. 2523 ถึงปี พ.ศ. 2553

ปีการสำมะโนประชากรและเคหะ	ขนาดครัวเรือนเฉลี่ย (คน)
พ.ศ. 2523	5.2
พ.ศ. 2533	4.4
พ.ศ. 2543	3.9
พ.ศ. 2553	3.2

ที่มา: สรุปผลเบื้องต้นสำมะโนประชากรและเคหะ พ.ศ. 2553 สำนักงานสถิติแห่งชาติ
กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (2554: ออนไลน์)

จากเหตุผลข้างต้นอาจจะส่งผลให้ผู้ปกครองมีความเต็มใจในการส่งเด็กเข้าศึกษาระดับชั้นเตรียม
อนุบาลในสถานศึกษาภาคเอกชน โดยผู้ปกครองอาจคาดหวังว่าหลักสูตรการศึกษาระดับชั้นเตรียมอนุบาล
ของสถานศึกษาภาคเอกชนมีคุณภาพดีกว่าสถานศึกษาภาครัฐ และมีความนิยมเกี่ยวกับการศึกษาว่าเป็น
การลงทุนที่สำคัญ เพื่อเป็นการวางรากฐานทางการศึกษาให้กับตัวเด็กต่อไปในอนาคต

จากการศึกษาข้อมูลเบื้องต้นจากทั้งในประเทศและต่างประเทศมีค่อนข้างน้อย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ
การศึกษาระดับชั้นเตรียมอนุบาลยังมิใช่การศึกษาขั้นพื้นฐานและการศึกษาภาคบังคับในประเทศไทย
จึงมีความจำเป็นที่ผู้วิจัยจะทำการศึกษาเกี่ยวกับสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของผู้ปกครอง
นักเรียนเตรียมอนุบาลในโรงเรียนเอกชน และสนใจจะวิเคราะห์ค่าใช้จ่ายของผู้ปกครองของเด็กที่เข้าศึกษา
ระดับชั้นเตรียมอนุบาลในโรงเรียนเอกชนว่ามีจำนวนมากน้อยเพียงใด ซึ่งผลการศึกษาในครั้งนี้
จะเป็นข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อผู้ปกครองในการวางแผนและการตัดสินใจเพื่อเตรียมความพร้อมในการส่ง
เด็กเข้าศึกษาระดับชั้นเตรียมอนุบาลในโรงเรียนเอกชน อีกทั้งสามารถใช้เป็นข้อมูลประกอบการกำหนด
แนวทางเพื่อจัดการเรียนการสอนระดับชั้นเตรียมอนุบาลที่เป็นประโยชน์ต่อสถานศึกษาภาคเอกชน
ให้มีความเหมาะสมมากยิ่งขึ้น

ความมุ่งหมายของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดความมุ่งหมายไว้ดังนี้

1. เพื่อศึกษาสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของผู้ปกครองนักเรียนเตรียมอนุบาลในโรงเรียนเอกชน เขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2
2. เพื่อวิเคราะห์ค่าใช้จ่ายของผู้ปกครองของเด็กที่เข้าศึกษาระดับชั้นเตรียมอนุบาลในโรงเรียนเอกชน เขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2

ความสำคัญของการวิจัย

ผลการศึกษาวิจัยครั้งนี้จะเป็นประโยชน์ต่อผู้เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. การทราบเกี่ยวกับสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของผู้ปกครองนักเรียนเตรียมอนุบาลในโรงเรียนเอกชนของกลุ่มตัวอย่าง เป็นประโยชน์ต่อโรงเรียนเอกชนในการนำข้อมูลไปใช้เป็นแนวทางเพื่อจัดการเรียนการสอนระดับชั้นเตรียมอนุบาลได้อย่างเหมาะสม
2. การทราบเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายของผู้ปกครองของเด็กที่เข้าศึกษาระดับชั้นเตรียมอนุบาลในโรงเรียนเอกชนของกลุ่มตัวอย่าง เป็นประโยชน์ต่อโรงเรียนเอกชนเพื่อเป็นข้อมูลในการนำไปประกอบการกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมการศึกษาระดับชั้นเตรียมอนุบาล และเป็นประโยชน์ต่อผู้ปกครองในการวางแผนทางการเงินและตัดสินใจลงทุนให้เด็กเข้าศึกษาระดับชั้นเตรียมอนุบาล

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีขอบเขต ดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้ปกครองของเด็กที่เข้าศึกษาระดับชั้นเตรียมอนุบาลในโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ที่ตั้งอยู่ในเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 จากเอกสาร “รายชื่อ-ที่อยู่โรงเรียนเอกชนทั่วประเทศประจำปีการศึกษา 2556” ซึ่งรายงานโดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน (2556: ออนไลน์)

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้ปกครองของเด็กที่เข้าศึกษาระดับชั้นเตรียมอนุบาลในโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ที่ตั้งอยู่ในเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 จำนวน 90 คน ซึ่งกลุ่มตัวอย่างได้มาจากวิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi-stage Sampling)

ตัวแปรที่ใช้ศึกษาในการวิจัย

ตัวแปรที่ใช้ศึกษาในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย

1. สถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของผู้ปกครอง ประกอบด้วย

1.1 เพศ ได้แก่ เพศชาย และเพศหญิง

1.2 อายุ (ปี)

1.3 ระดับการศึกษา แบ่งออกเป็น 4 ระดับ ได้แก่

- 1) ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น
- 2) ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า
- 3) ระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า
- 4) ระดับสูงกว่าปริญญาตรี

1.4 อาชีพ แบ่งออกเป็น 5 ประเภท ได้แก่

- 1) รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ
- 2) พนักงานบริษัทเอกชน
- 3) ประกอบอาชีพส่วนตัว
- 4) รับจ้างทั่วไป
- 5) ประกอบอาชีพอื่นๆ (ระบุ)

1.5 รายได้เฉลี่ยต่อเดือนของผู้ปกครอง (บาท)

1.6 ความเกี่ยวข้องระหว่างผู้ปกครองกับเด็ก แบ่งออกเป็น 2 กรณี ได้แก่

- 1) กรณีที่เป็นบิดาหรือมารดา
- 2) กรณีที่ไม่ใช่บิดาหรือมารดา ได้แก่ ปู่-ย่า/ตา-ยาย, ลุง-ป้า/น้า-อา และอื่นๆ (ระบุ)

2. ค่าใช้จ่ายของผู้ปกครองของเด็กที่เข้าศึกษาระดับชั้นเตรียมอนุบาลในโรงเรียนเอกชน
พิจารณาจากค่าใช้จ่ายที่ผู้ปกครองรับภาระจ่ายในการส่งเด็กเข้าศึกษาระดับชั้นเตรียมอนุบาลในโรงเรียน
เอกชนที่เกิดขึ้นจริง

ข้อตกลงเบื้องต้น

1. การศึกษาวิจัยครั้งนี้จะพิจารณาเฉพาะโรงเรียนเอกชนที่เปิดสอนหลักสูตรระดับชั้น
เตรียมอนุบาลในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2556

2. การศึกษาวิจัยครั้งนี้ไม่ได้รวมถึงต้นทุนค่าเสียโอกาสของตัวเงินที่เป็นค่าใช้จ่ายของผู้ปกครอง
ในการส่งเด็กเข้าศึกษาระดับชั้นเตรียมอนุบาลในโรงเรียนเอกชน

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. **ผู้ปกครอง** หมายถึง บุคคลที่เป็นบิดาหรือมารดา หรือมิใช่บิดาหรือมารดาของเด็ก ซึ่งเป็นผู้ที่รับภาระค่าใช้จ่ายในการส่งเด็กเข้าศึกษาระดับชั้นเตรียมอนุบาลในโรงเรียนเอกชน

2. **เด็ก หรือ เด็กปฐมวัย** หมายถึง ผู้ที่มีอายุตั้งแต่ 2 – 4 ปี ที่อยู่ในความดูแลของผู้ปกครอง และกำลังศึกษาระดับชั้นเตรียมอนุบาลในโรงเรียนเอกชน ที่ตั้งอยู่ในเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2

3. **โรงเรียนเอกชน** หมายถึง สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ที่เปิดสอนหลักสูตรระดับชั้นเตรียมอนุบาลในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2556 เฉพาะที่ตั้งอยู่ในเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 การวิจัยครั้งนี้แบ่งขนาดของโรงเรียนเอกชนเป็น 3 ขนาด ประกอบด้วย ขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ ได้แก่

3.1 โรงเรียนเอกชนขนาดเล็ก หมายถึง โรงเรียนเอกชนที่เปิดสอนระดับชั้นเตรียมอนุบาลถึงระดับชั้นอนุบาลศึกษา

3.2 โรงเรียนเอกชนขนาดกลาง หมายถึง โรงเรียนเอกชนที่เปิดสอนระดับชั้นเตรียมอนุบาลถึงระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

3.3 โรงเรียนเอกชนขนาดใหญ่ หมายถึง โรงเรียนเอกชนที่เปิดสอนระดับชั้นเตรียมอนุบาลถึงระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

4. **หลักสูตรระดับชั้นเตรียมอนุบาล** หมายถึง หลักสูตรที่จัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กปฐมวัย ที่โรงเรียนเอกชนได้จัดให้มีขึ้นก่อนระดับชั้นอนุบาลศึกษา มีจุดมุ่งหมายเพื่อเตรียมความพร้อมและส่งเสริมพัฒนาการในด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญาให้แก่เด็ก

5. **ค่าใช้จ่ายในการศึกษาระดับชั้นเตรียมอนุบาล** หมายถึง จำนวนเงินทั้งที่เป็นตัวเงินและค่าเสียโอกาสที่ผู้ปกครองได้จ่ายหรือสูญเสียไปในการส่งเด็กเข้าศึกษาระดับชั้นเตรียมอนุบาลในโรงเรียนเอกชน ในการวิจัยครั้งนี้แบ่งค่าใช้จ่ายออกเป็นค่าใช้จ่ายที่เป็นตัวเงินและค่าใช้จ่ายที่ไม่ใช่ตัวเงิน

5.1 **ค่าใช้จ่ายที่เป็นตัวเงิน** หมายถึง จำนวนเงินที่ผู้ปกครองจ่ายเพื่อส่งเด็กเข้าศึกษาในระดับชั้นเตรียมอนุบาล ประกอบด้วย

1) ค่าใช้จ่ายที่จ่ายให้โรงเรียนเอกชนโดยตรง ได้แก่ ค่าธรรมเนียมการศึกษา (รวมค่าธรรมเนียมแรกเข้า) ค่าหนังสือและเอกสาร ค่าวัสดุอุปกรณ์ ค่าเสริมวิชาการ/พัฒนาการอื่นๆ ค่าชุดเครื่องแบบ และค่าใช้จ่ายอื่น

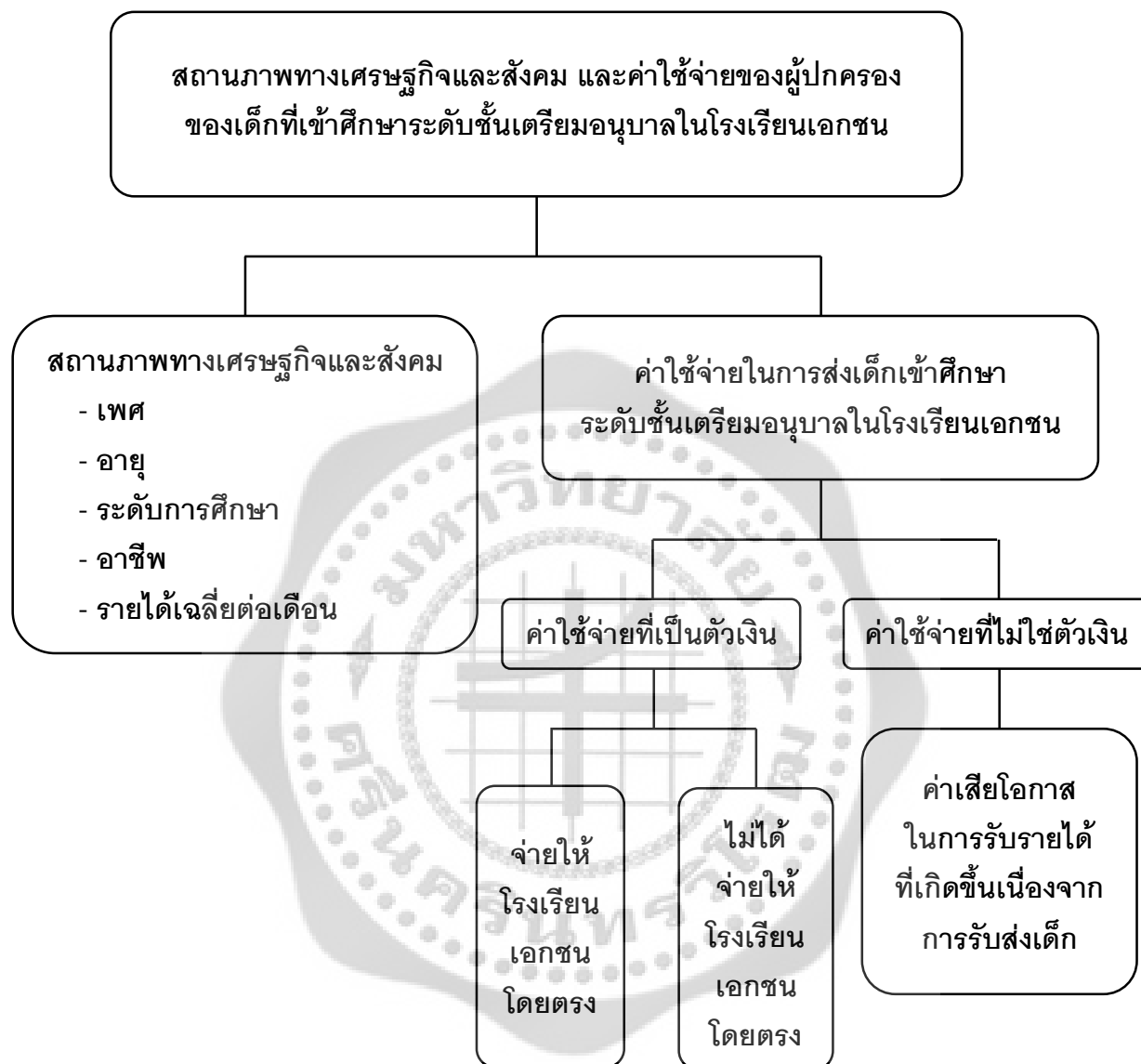
2) ค่าใช้จ่ายที่ไม่ได้จ่ายให้โรงเรียนเอกชนโดยตรง หมายถึง ค่าใช้จ่ายอื่นที่นอกเหนือจากข้อ 1) ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ คือ ค่าใช้จ่ายของผู้ปกครองในการรับส่งเด็กเพื่อเดินทางไปกลับระหว่างบ้านที่พักอาศัยกับโรงเรียน

5.2. **ค่าใช้จ่ายที่ไม่ใช่ตัวเงิน** หมายถึง ค่าใช้จ่ายที่ผู้ปกครองต้องสูญเสียอันเนื่องจากการรับส่งเด็กเข้าศึกษาระดับชั้นเตรียมอนุบาลในโรงเรียนเอกชน ซึ่งในการศึกษารั้งนี้หมายถึง **ค่าเสียโอกาส**ในการรับรายได้จากการทำงานที่ผู้ปกครองต้องสูญเสียไปเนื่องจากการใช้เวลาในการรับส่งเด็กเพื่อเดินทางไปกลับระหว่างบ้านที่พักอาศัยกับโรงเรียน

6. **สถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของผู้ปกครอง** หมายถึง ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ปกครอง ด้านเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การศึกษาวิจัยในครั้งนี้กระทำโดยอาศัยแนวคิดและหลักการทางเศรษฐศาสตร์เกี่ยวกับการวิเคราะห์ค่าใช้จ่าย และการวิเคราะห์ต้นทุน รวมทั้งใช้ข้อมูลปฐมภูมิซึ่งได้จากการตอบแบบสอบถามความคิดเห็นจากผู้ปกครองในการส่งเด็กเข้าศึกษาระดับชั้นเตรียมอนุบาลในโรงเรียนเอกชน เขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2556 ข้อมูลค่าใช้จ่ายในการเข้าศึกษาระดับชั้นเตรียมอนุบาลได้จากการสอบถามและจดบันทึกจากโรงเรียนเอกชน และเก็บรวบรวมข้อมูลทุติยภูมิที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนระดับชั้นเตรียมอนุบาลจากเอกสารคู่มือการรับสมัครนักเรียนระดับชั้นเตรียมอนุบาล เอกสารแผ่นพับ/ใบปลิว และข้อมูลจากเว็บไซต์ของโรงเรียนเอกชน เพื่อนำมาใช้วิเคราะห์สถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของผู้ปกครองและวิเคราะห์ค่าใช้จ่ายของผู้ปกครองของเด็กที่เข้าศึกษาระดับชั้นเตรียมอนุบาลในโรงเรียนเอกชน โดยสรุปในภาพประกอบ 1 ดังนี้

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

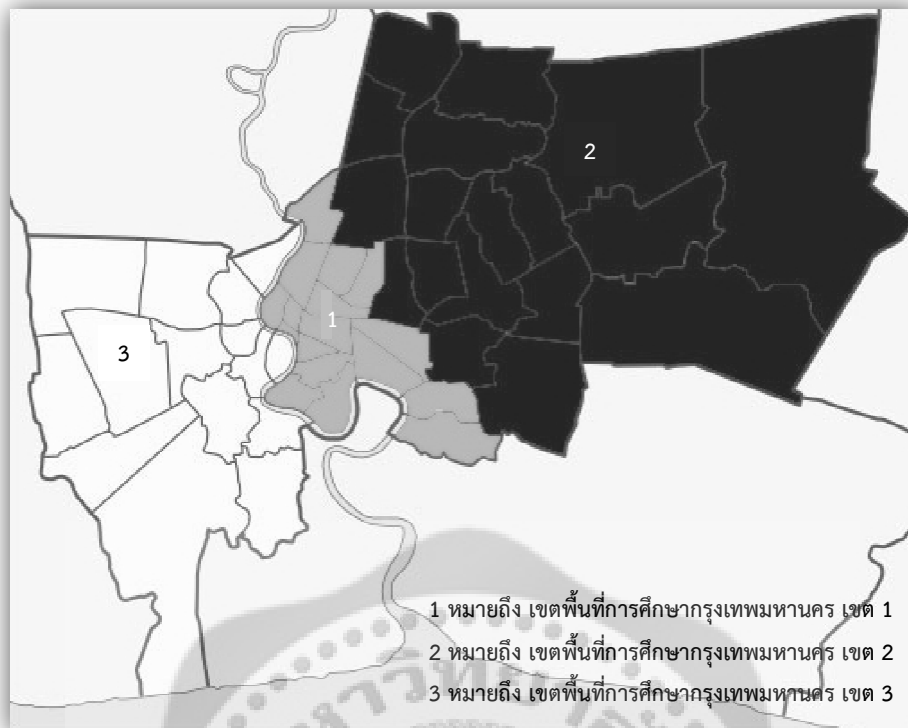
ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาข้อมูลเบื้องต้น แนวคิดและหลักการ ตลอดจนงานวิจัยต่างๆ ที่มีความเกี่ยวข้อง โดยสรุปรวมเป็นประเด็นสำคัญ ดังนี้

1. ข้อมูลเบื้องต้นของเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร 2
2. แนวคิดและหลักการที่เกี่ยวข้อง
 - 2.1 แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการศึกษาปฐมวัย
 - 2.2 แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนระดับชั้นเตรียมอนุบาลของโรงเรียนเอกชน
 - 2.3 แนวคิดเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายทางการศึกษา
 - 2.4 หลักการวิเคราะห์ต้นทุนการผลิตในระยะยาว
3. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

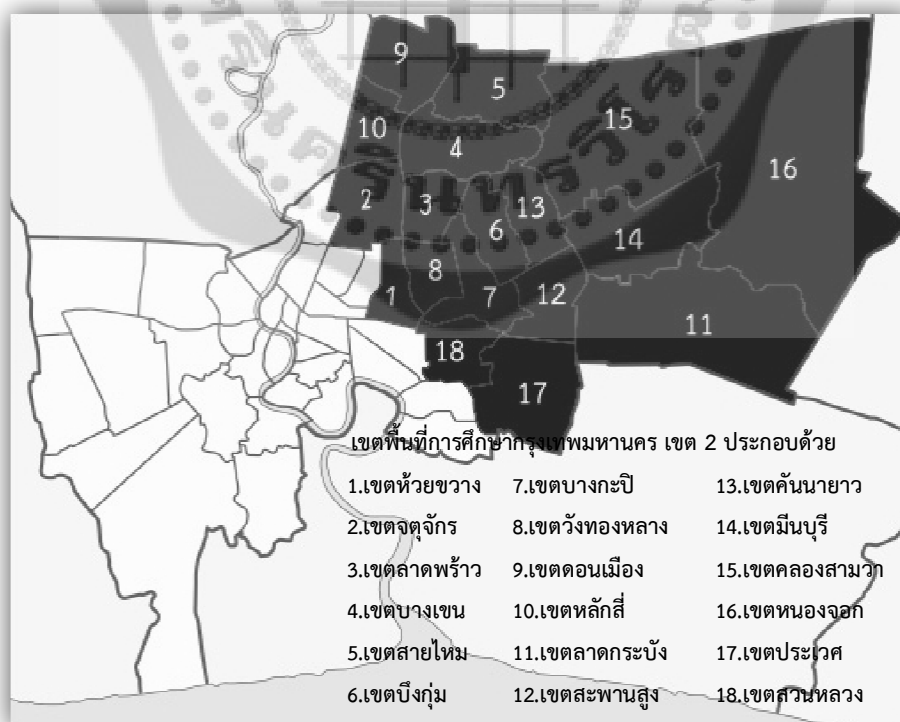
ข้อมูลเบื้องต้นของเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2

ในการจัดทำแผนที่ที่ตั้งสถานศึกษา (School Mapping) ของสำนักผู้ตรวจราชการประจำเขตตรวจราชการกรุงเทพมหานคร กระทรวงศึกษาธิการ แบ่งเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานครออกเป็น 3 เขต ประกอบด้วย เขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 เขต 2 และเขต 3 (ภาพประกอบ 2) โดยเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 มีขนาดพื้นที่ (ตารางกิโลเมตร) มากที่สุด ครอบคลุมเขตพื้นที่การปกครองจำนวน 18 เขต ประกอบด้วย เขตห้วยขวาง เขตจตุจักร เขตลาดพร้าว เขตบางเขน เขตสายไหม เขตบึงกุ่ม เขตบางกะปิ เขตวังทองหลาง เขตดอนเมือง เขตหลักสี่ เขตลาดกระบัง เขตสะพานสูง เขตคันนายาว เขตมีนบุรี เขตคลองสามวา เขตหนองจอก เขตประเวศ และเขตสวนหลวง และมีสำนักงานตั้งอยู่ที่ โรงเรียนพิบูลอุปถัมภ์ ถนนลาดพร้าว แขวงสามเสนนอก เขตห้วยขวาง กรุงเทพมหานคร (ภาพประกอบ 3)

จากเอกสาร “รายชื่อ-ที่อยู่โรงเรียนเอกชนทั่วประเทศ ประจำปีการศึกษา 2556” ซึ่งรายงานโดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน (2556: ออนไลน์) ได้ระบุจำนวนโรงเรียนเอกชนประเภทสามัญศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ที่เปิดสอนหลักสูตรระดับชั้นเตรียมอนุบาลในเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 มีจำนวนสถานศึกษาทั้งสิ้น 106 แห่ง (ตาราง 4)

ภาพประกอบ 2 เขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 เขต 2 และเขต 3

ภาพประกอบ 3 ขนาดพื้นที่และจำนวนเขตพื้นที่การปกครอง เขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2

ตาราง 4 จำนวนโรงเรียนเอกชนที่เปิดสอนระดับชั้นเตรียมอนุบาล ประจำปีการศึกษา 2556 ในเขตพื้นที่
การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 จำแนกตามเขตพื้นที่การปกครองและระดับชั้นเรียนที่เปิดสอน

หน่วย: แห่ง

เขตพื้นที่การปกครอง	จำนวนโรงเรียนเอกชน				รวม
	ตอ. – อ.3	ตอ. – ป.6	ตอ. – ม.3	ตอ. – ม.6	
เขตห้วยขวาง	2	1	0	0	3
เขตจตุจักร	6	0	1	0	7
เขตลาดพร้าว	4	4	0	0	8
เขตบางเขน	3	1	1	0	5
เขตสายไหม	5	1	2	1	9
เขตบึงกุ่ม	7	1	0	1	9
เขตบางกะปิ	6	3	0	1	10
เขตวังทองหลาง	1	0	1	1	3
เขตดอนเมือง	2	1	0	1	4
เขตหลักสี่	2	1	1	0	4
เขตลาดกระบัง	3	3	0	0	6
เขตสะพานสูง	2	3	0	0	5
เขตคันนายาว	1	1	0	0	2
เขตมีนบุรี	2	3	2	2	9
เขตคลองสามวา	2	2	1	0	5
เขตหนองจอก	2	1	1	0	4
เขตประเวศ	4	1	0	0	5
เขตสวนหลวง	5	2	1	0	8
รวม	59	29	11	7	106

ที่มา: รายชื่อ – ที่อยู่โรงเรียนเอกชนทั่วประเทศ ประจำปีการศึกษา 2556 สำนักงานคณะกรรมการ
การศึกษาเอกชน ข้อมูลปรับปรุง ณ วันที่ 5 เมษายน 2556

หมายเหตุ: ตอ. หมายถึงระดับชั้นเตรียมอนุบาล, อ.3 หมายถึงระดับชั้นอนุบาลศึกษา, ป.6
หมายถึงระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6, ม.3 หมายถึงระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และ ม.6 หมายถึงระดับชั้น
มัธยมศึกษาปีที่ 6

แนวคิดและหลักการที่เกี่ยวข้อง

1. แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการศึกษาปฐมวัย

นักวิชาการได้สรุปแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาปฐมวัยไว้ ดังนี้

เอสสา (Essa, 1996 : 19-20) ได้อธิบายไว้ว่าการจัดการศึกษาปฐมวัยได้รับการพัฒนาขึ้นมาจากแรงผลักดันของสังคมและความต้องการของสังคม ทำให้เกิดการจัดโครงการบริการต่างๆ กัน ทั้งเพื่อการดูแลและการศึกษา พร้อมทั้งระบุวัตถุประสงค์ของการพัฒนาการศึกษาปฐมวัยไว้ 3 ประการ ได้แก่ 1) บริการที่ให้การดูแลและเลี้ยงดูเด็กให้เป็นไปอย่างเหมาะสมกับพัฒนาการ 2) บริการที่ให้การศึกษาเพื่อส่งเสริมการปรับตัวเข้ากับสังคม ทักษะทางปัญญา และพัฒนาการในทุกด้าน และ 3) บริการเพื่อการช่วยเหลือผู้ด้อยโอกาสหรือเด็กยากจนให้ได้รับการศึกษา การดูแลสุขภาพ การดูแลฟัน โภชนาการ และการศึกษาสำหรับผู้ปกครอง

เยาวยา เดชะคุปต์ (2542: 14) ได้ให้นิยาม “การจัดการศึกษาปฐมวัย” ว่าหมายถึง การจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีอายุตั้งแต่แรกเกิดจนถึง 6 ปี พร้อมทั้งอธิบายว่าการจัดการศึกษาดังกล่าวจะมีลักษณะพิเศษที่แตกต่างไปจากระดับอื่นๆ เพราะเด็กในวัยนี้เป็นวัยที่สำคัญต่อการวางรากฐานบุคลิกภาพและการพัฒนาทางสมอง โดยอาจมีชื่อเรียกที่ต่างกันออกไปและมีวิธีการจัดกิจกรรมที่มุ่งหมายจะช่วยพัฒนาเด็กในรูปแบบที่ต่างๆ กัน

พັນธิดา ญาดาวงศ์ (2551: ออนไลน์) ได้กล่าวถึงการศึกษาปฐมวัยเป็นการศึกษาที่จัดขึ้นเพื่อช่วยเหลือดูแล และสนับสนุนแก่ครอบครัวและผู้ปกครองที่สืบเนื่องมาจากปัญหาการทำงานของผู้ปกครอง ปัญหาครอบครัว และการเปลี่ยนแปลงของสังคม ทำให้บริการการศึกษาต้องครอบคลุมการดูแลเด็กและการศึกษาตั้งแต่แรกเกิดถึงอายุ 8 ปี

จากการศึกษาค้นคว้าแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาปฐมวัยอื่นๆ พบว่านักวิชาการท่านอื่นก็ได้สรุปความหมายและประเด็นสำคัญของการจัดการศึกษาปฐมวัยในลักษณะเดียวกันกับข้างต้น

ในกรณีประเทศไทยได้ให้ความสำคัญและตระหนักถึงการพัฒนาเด็กปฐมวัยให้ก้าวทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมอย่างรวดเร็ว โดยกำหนดเป็นนโยบายการจัดการศึกษาปฐมวัยของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ. 2551: เอกสารเผยแพร่ประชาสัมพันธ์) และหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 ว่าเป็นการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานระยะเริ่มแรกเพื่อวางรากฐานชีวิตของเด็กไทยให้เจริญเติบโตอย่างสมบูรณ์ มีพัฒนาการอย่างสมวัยดังปรัชญาการศึกษาปฐมวัยที่กำหนดไว้ว่า “การศึกษาปฐมวัยเป็นการพัฒนาเด็กตั้งแต่แรกเกิดถึง 5 ปี บนพื้นฐานของการอบรมเลี้ยงดูและการส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้

ที่สนองต่อธรรมชาติและพัฒนากายของเด็กแต่ละคนตามศักยภาพ ด้วยความรัก ความเอื้ออาทร และความเข้าใจทุกคน เพื่อสร้างรากฐานคุณภาพชีวิตให้เด็กพัฒนาไปสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ เกิดคุณค่าต่อตนเองและสังคม โดยมีครอบครัวเป็นแกนหลักและมีผู้ดูแลเด็กทุกภาคส่วนของสังคม”

สำหรับหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสำหรับเด็กอายุต่ำกว่า 3 ปี (กระทรวงศึกษาธิการ. 2546: 9, 16, 23) ที่จัดขึ้นสำหรับพ่อแม่ ผู้เลี้ยงดูหรือผู้ที่เกี่ยวข้องกับการอบรมเลี้ยงดูและพัฒนาเด็ก เพื่อใช้เป็นแนวทางในการอบรมเลี้ยงดูและจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่เหมาะสมกับเด็กเป็นรายบุคคล โดยมีจุดหมายของการพัฒนาเด็กอายุต่ำกว่า 3 ปี เพื่อมุ่งส่งเสริมให้เด็กมีพัฒนาการด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญาที่เหมาะสมกับวัย ความสามารถ ความสนใจ และความแตกต่างระหว่างบุคคล ให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ โดยวางรากฐานการเรียนรู้จากประสบการณ์ตรงให้เด็กมีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลต่างๆ ที่อยู่ใกล้ตัวและกับสิ่งแวดล้อมรอบตัวในชีวิตประจำวัน ซึ่งเด็กจะรับรู้และเรียนรู้ผ่านประสาทสัมผัสทั้ง 5 และการเคลื่อนไหว จากเรื่องง่ายไปสู่เรื่องที่ยากขึ้นตามความสามารถของวัย ทั้งนี้การอบรมเลี้ยงดูและพัฒนาเด็กให้เหมาะสมกับความต้องการ ความสนใจ พัฒนาการ และความสามารถของเด็กจึงจำเป็นต้องคำนึงถึงประสบการณ์สำคัญและสาระที่เด็กในวัยนี้ควรเรียนรู้ ตลอดจนควรส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม เพื่อเป็นพื้นฐานการเรียนรู้ที่จะเชื่อมโยงความคิดในระดับที่สูงขึ้น

จากข้อมูลดังกล่าวสรุปได้ว่า ในการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยได้ให้นิยามเด็กปฐมวัยว่า หมายถึง ผู้ที่มีอายุตั้งแต่ 2 – 4 ปี ที่อยู่ในความดูแลของผู้ปกครองและกำลังศึกษาระดับชั้นเตรียมอนุบาลในโรงเรียนเอกชนและการจัดการศึกษาปฐมวัยเป็นการศึกษาที่มีความสำคัญต่อตัวเด็กเพราะเป็นการเตรียมความพร้อมของพัฒนาการด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญาให้เหมาะสมตามช่วงวัยให้แก่เด็กและพร้อมต่อการศึกษาต่อในระดับชั้นที่สูงขึ้น

2. แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนระดับชั้นเตรียมอนุบาลของโรงเรียนเอกชน

ปัจจุบันแนวทางการจัดการเรียนการสอนระดับชั้นเตรียมอนุบาลในโรงเรียนเอกชนแต่ละแห่งมีความหลากหลายแตกต่างกันตามแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนระดับชั้นเตรียมอนุบาล จากการศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ เรื่องการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยของกลุ่มแนวคิดทฤษฎีต่างๆ 10 แนวคิดทฤษฎี พบว่าได้มีการนำแนวคิดทฤษฎีมาประยุกต์ใช้จัดการเรียนการสอนในบริบทสังคมไทย (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2542) ดังนี้

1) “การเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยไทยตามแนวการเรียนรู้ภาษาอย่างธรรมชาติแบบองค์รวม” เป็นการถอดแนวคิดสู่การปฏิบัติในสังคมไทยที่มุ่งเน้นการจัดสิ่งแวดล้อมทางภาษาที่ดีทั้งการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน การให้เด็กได้เรียนรู้ผ่านการลงมือกระทำด้วยตนเอง จนเกิดองค์ความรู้และผลงานขึ้นเอง

2) “การเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยไทยตามแนวคิดมอนเตสซอรี” เป็นการถอดแนวคิดสู่การปฏิบัติในสังคมไทยที่มุ่งเน้นให้เด็กได้เรียนรู้ตามความต้องการของตนเอง จากสิ่งแวดล้อมที่ได้เตรียมไว้และให้เด็กประสบความสำเร็จตามความต้องการ การให้เด็กได้ลงมือกระทำสิ่งต่างๆ ด้วยตนเองเพื่อพัฒนาศักยภาพที่มีอยู่ภายในของเด็กแต่ละคน

3) “การเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยไทยตามแนวคิดเรกจิโอ เอมีเลีย” เป็นการถอดแนวคิดสู่การปฏิบัติในสังคมไทยที่มุ่งเน้นให้เด็กได้เรียนรู้ผ่านโครงการตามความสนใจของเด็ก การให้เด็กได้ลงมือกระทำสิ่งต่างๆ ด้วยตนเองเพื่อพัฒนาศักยภาพที่มีอยู่ภายในของเด็กแต่ละคน

4) “การเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยไทยตามแนวคิดวอลดอร์ฟ” เป็นการถอดแนวคิดสู่การปฏิบัติในสังคมไทยที่มุ่งเน้นการจัดประสบการณ์สิ่งแวดล้อมที่ดี การให้เด็กได้ลงมือกระทำสิ่งต่างๆ ด้วยตนเองเพื่อพัฒนาศักยภาพที่มีอยู่ภายในเด็กแต่ละคน

5) “การเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยไทยตามแนวคิดไฮสโคป” เป็นการถอดแนวคิดสู่การปฏิบัติในสังคมไทยที่มุ่งเน้นการเรียนรู้แบบลงมือกระทำ คือได้จัดกระทำกับวัตถุ มีปฏิสัมพันธ์กับบุคคล ความคิด และเหตุการณ์จนสามารถสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง

จากแนวคิดทฤษฎีข้างต้น สรุปได้ว่า การเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยไทยควรมุ่งเน้นกิจกรรมที่让孩子ได้ลงมือกระทำสิ่งต่างๆ ด้วยตนเองเพื่อเน้นพัฒนาศักยภาพที่มีอยู่ภายในตัวเด็กแต่ละคน จนสามารถเกิดเป็นองค์ความรู้ของตนเองได้

การจัดบริการทางการศึกษาของระดับชั้นเตรียมอนุบาลสามารถจัดขึ้นที่บ้าน ศูนย์บริการ หรือโรงเรียน (พจนินดา ญาดาวงศ์. 2551: ออนไลน์) โดยรูปแบบของการจัดจำแนกแบ่งออกเป็น 2 ลักษณะ คือ 1) จัดที่บ้าน (Home-based programs) หมายถึง เป็นลักษณะการจัดบริการการดูแลที่ทำขึ้นที่บ้าน และ 2) จัดที่สถานบริการ (Center-based programs) เพื่อเป็นการบริการเด็กกลุ่มใหญ่ เมื่อจำแนกการจัดบริการตามอายุ แบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม คือ กลุ่มเด็กทารก (อายุ 2 ขวบแรก) กลุ่มเด็กเล็ก (อายุ 2 - 4 ขวบ) และ กลุ่มเด็กอนุบาลและประถมต้น (อายุ 5 - 8 ขวบ) ด้วยลักษณะความแตกต่างของกลุ่มเด็กข้างต้นจึงทำให้สถานบริการและโรงเรียนมีความแตกต่างกันและเป็นผลให้การดูแล เลี้ยงดู การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ในแต่ละวัยจึงแตกต่างกัน จึงเกิดเป็นรูปแบบของการจัดสถานบริการที่จำแนกตามวัยของเด็ก ดังนี้

กลุ่มที่ 1 สถานที่รับดูแลและเลี้ยงเด็กเล็ก (Nursery) เป็นที่ให้บริการดูแลเด็กจำแนกได้เป็น 2 ลักษณะ ดังนี้

1) ศูนย์ดูแลเด็ก (Child care centers) เป็นสถานที่รับดูแลเด็กเพื่อการช่วยเหลือหรือแบ่งเบาภาระของพ่อแม่ที่ต้องทำงานกลางวัน เน้นการเลี้ยงดูเด็กมากกว่าการให้การศึกษา วัยของเด็กที่รับดูแลอาจเริ่มตั้งแต่วัยทารกเป็นต้นไปหรือรับเฉพาะเด็กเล็ก การให้บริการอาจจัดให้เฉพาะกลางวัน เรียกว่า ศูนย์เลี้ยงเด็กกลางวัน (Day-care center) หรือให้บริการตลอด 24 ชั่วโมง

2) บ้านรับเลี้ยงเด็ก (Family day care) เป็นครอบครัวที่เปิดบริการรับเลี้ยงเด็กกลางวัน ส่วนใหญ่จะเป็นกลุ่มขนาดเล็ก รับเด็กประมาณ 7 - 12 คน อาจเป็นลูกของญาติ ลูกของเพื่อน หรือลูกของเพื่อนบ้าน โดยเลี้ยงควบคู่ไปกับลูกตนเอง การดูแลให้กินอยู่ตามปกติซึ่งอาจรับดูแลทั้งวันหรือดูแลเป็นชั่วโมงเฉพาะช่วงที่ผู้ปกครองไปทำธุระ

กลุ่มที่ 2 โรงเรียนเตรียมก่อนเข้าอนุบาลเป็นโรงเรียนที่จัดขึ้นเพื่อสนับสนุนการเตรียมเด็กในการเข้าเรียนในโรงเรียนอนุบาล ได้แก่

1) โรงเรียนเด็กเล็ก (Nursery school) เป็นโรงเรียนที่พัฒนามาจากศูนย์ดูแลเด็ก การจัดบริการเน้นการดูแลแก่เด็กทั้งร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม และการมีสุขภาพดี จัดสำหรับเด็กอายุ 2 - 4 ขวบ บางแห่งอาจรับอายุต่ำกว่า 2 ขวบ เปิดรับเลี้ยงตั้งแต่ครึ่งวันถึงเต็มวัน เด็กจะได้เล่นและมีการเรียนไปพร้อมกัน เป้าหมายของการดูแลอยู่ที่การพัฒนาสังคมและสติปัญญาสำหรับเด็ก เราจึงเรียกโรงเรียนลักษณะนี้ว่า โรงเรียนเด็กเล็กหรือศูนย์พัฒนาเด็ก

2) โรงเรียนเตรียมอนุบาล (Prekindergarten) ลักษณะเหมือนโรงเรียนเด็กเล็ก แต่เน้นการเตรียมตัวเด็กเพื่อเข้าเรียนชั้นอนุบาล รับเด็กอายุ 3 ขวบครึ่ง - 5 ขวบ

โรงเรียนนานาชาติสาทรใหม่ (2554: ออนไลน์) ได้ระบุไว้ว่า “ชั้นเรียนเตรียมอนุบาลเหมาะสำหรับนักเรียนอายุ 2 - 3 ปี สำหรับการพัฒนาศักยภาพของเด็กภายใต้สิ่งแวดล้อมที่เอื้อใจและส่งเสริมการเรียนรู้ โดยหลักสูตรจะเน้นการพัฒนาทางด้านการติดต่อสื่อสารและการเข้าสังคม เพราะเด็กๆ จะได้เรียนรู้เรื่องความเป็นส่วนตัวและการร่วมมือกับผู้อื่น ผ่านวิธีการเล่นอย่างเป็นระบบ เพลง และเกมต่างๆ และจะได้รับการส่งเสริมให้เกิดการสำรวจและทดลองเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ” เช่นเดียวกันกับโรงเรียนไผทอุดมศึกษา (2554: เอกสารประกอบการรับสมัครนักเรียนระดับชั้นเตรียมอนุบาล) ได้ระบุคุณสมบัติด้านอายุของเด็กที่จะเข้าศึกษาในระดับชั้นเตรียมอนุบาลไว้คือ เด็กที่มีอายุ 2 ขวบ - 2 ขวบ 8 เดือน และกล่าวถึงสภาพแวดล้อมของการจัดเรียนการสอนของโรงเรียนไว้ว่า “ลักษณะสภาพแวดล้อมและห้องเรียนของโรงเรียนมีมาตรฐานเต็มไปด้วยบรรยากาศแห่งการเรียนรู้ที่ทันสมัยด้วยสื่อ เกม อุปกรณ์จากต่างประเทศ มีครู 2 คนต่อห้องที่ดูแลอย่างใกล้ชิด มีการจัดบรรยากาศที่สะอาด สวยงาม ร่มรื่น และปลอดภัยเหมือนบ้านหลังที่ 2”

จากข้อมูลในเชิงแนวคิดทฤษฎี และจากข้อมูลเชิงปรากฏการณ์จริงในประเทศไทย สรุปได้ว่า หลักสูตรเตรียมอนุบาล หมายถึง หลักสูตรที่จัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กปฐมวัย ที่โรงเรียนเอกชนได้จัดให้มีขึ้นก่อนระดับชั้นอนุบาลศึกษา มีจุดมุ่งหมายเพื่อเตรียมความพร้อมและส่งเสริมพัฒนาการในด้าน ร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญาให้แก่เด็ก

3. แนวคิดเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายทางการศึกษา

นักวิชาการได้สรุปแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับค่าใช้จ่ายด้านการศึกษาไว้ ดังนี้

เลเบนสไตน์ (Leibenstein. 1954: n.d.) ได้อธิบาย “ค่าใช้จ่ายทางการศึกษาของผู้ปกครอง” สามารถเกิดขึ้นอย่างไม่ได้ตั้งใจ หรือเกิดโดยทางอ้อมที่เรียกว่า ค่าเสียโอกาส ซึ่งเป็นมูลค่าสูงที่สุดของผู้ปกครองที่ต้องเสียไปเนื่องจากการใช้จ่ายเงินไปเพื่อการศึกษา และแยกค่าใช้จ่ายในการเลี้ยงดูบุตรออกเป็น 2 ประเภท ได้แก่ ประเภทที่ 1 เป็นค่าใช้จ่ายทางตรง (Direct Costs) เช่น ค่าอาหารและที่อยู่อาศัย และประเภทที่ 2 เป็นค่าใช้จ่ายทางอ้อม (Indirect Costs) หรือค่าเสียโอกาส (Opportunity Costs)

คาแมท (Kamat. 1968: 77) ได้แบ่งค่าใช้จ่ายทางการศึกษาออกเป็น 2 ประเภทคือ 1) ค่าใช้จ่ายส่วนตัวของนักเรียน (Student Cost) ซึ่งเป็นค่าใช้จ่ายที่นักเรียนหรือผู้ปกครองต้องเสียไปในขณะที่กำลังศึกษาอยู่ในสถาบันการศึกษา ได้แก่ ค่าธรรมเนียม ค่าหนังสืออุปกรณ์การศึกษา ค่าอาหาร ค่าที่พัก ค่าเสื้อผ้า และค่าเสียโอกาสในการทำงาน (Opportunity Cost) และ 2) ค่าใช้จ่ายของสถาบัน (Institutional Cost) ประกอบด้วย ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานและค่าใช้จ่ายเพื่อการลงทุน

วูดฮอลล์ (Woodhall. 1970: n.d.) ได้อธิบายแนวคิดองค์ประกอบของต้นทุนทางการศึกษาไว้ว่า มิได้มีเฉพาะค่าใช้จ่ายที่เป็นตัวเงิน (Money Expenditure) เท่านั้น แต่ยังหมายรวมถึงค่าเสียโอกาส ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดในการคำนวณค่าใช้จ่ายทางการศึกษาของ Hansen (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2538: 9; อ้างอิงจาก Hansen. n.d.) ที่รวมค่าใช้จ่ายของสังคมและปัจเจกชนเอาไว้ โดยแยกค่าใช้จ่ายทางสังคมออกเป็น 2 ประการ ได้แก่ 1) ค่าใช้จ่ายเพื่อการดำเนินงานของโรงเรียนที่เกิดขึ้นแก่สังคม เช่น เงินเดือนครู อุปกรณ์ ค่าเสื่อมของทุน และ 2) ค่าเสียโอกาสที่เกิดขึ้นจากการที่ผู้เรียนเสียรายได้จากการทำงาน ซึ่งถ้าคนเหล่านี้ไม่เรียนรัฐจะมีรายได้ส่วนนี้เพิ่มขึ้น แต่สำหรับค่าใช้จ่ายของผู้เรียนจะรวมส่วนประกอบทั้งสองประการเช่นเดียวกันเพียงแต่ว่าต้นทุนการดำเนินงานของโรงเรียนในรายการ 1) ที่รัฐเป็นผู้จ่ายจากเงินภาษีอากรจะถูกแทนด้วยค่าเล่าเรียนและค่าธรรมเนียมต่างๆ ที่ผู้เข้ารับการศึกษาคือผู้จ่ายโดยตรง นอกจากนี้ยังมีค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นโดยบังเอิญเกี่ยวกับการเรียนของแต่ละคน เช่น ค่าหนังสือ ค่าเดินทาง เป็นต้น ที่จัดรวมอยู่ในค่าใช้จ่ายของผู้เรียนด้วย

จากการศึกษาแนวคิดของนักวิชาการข้างต้นและท่านอื่นๆ สรุปได้ว่า ค่าใช้จ่ายทางการศึกษาสามารถแบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ ค่าใช้จ่ายที่เป็นตัวเงิน และค่าใช้จ่ายที่ไม่ใช่ตัวเงินหรือค่าเสียโอกาส

การสำรวจข้อมูลเกี่ยวกับเด็กและเยาวชน ในปี 2520 ของสำนักงานสถิติแห่งชาติ (2521: 10) กล่าวว่า “ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการศึกษาของเด็กเป็นค่าใช้จ่ายในการศึกษาเฉลี่ยต่อคนที่แตกต่างกันตามระดับการศึกษาและประเภทของโรงเรียน โดยค่าใช้จ่ายในการศึกษาในที่นี้รวมรายการต่างๆ ทั้ง 6 รายการ คือ ค่าพาหนะ ค่าอาหารที่รับประทานนอกบ้าน ค่าเครื่องเขียนและหนังสือ ค่าเล่าเรียนและค่าบำรุงอื่นๆ ค่าเครื่องแบบ และค่าใช้จ่ายอื่นๆ และสรุปไว้อีกว่านักเรียนในโรงเรียนรัฐบาลนอกเขตเทศบาลจะมีค่าใช้จ่ายต่ำที่สุดส่วนโรงเรียนราษฎร์ในเขตเทศบาลมีค่าใช้จ่ายสูงที่สุด และค่าใช้จ่ายจะสูงตามลำดับชั้นการศึกษาที่เพิ่มขึ้น แต่ค่าใช้จ่ายในระดับอนุบาลสูงกว่าระดับประถมต้น ทั้งนี้ยังพบว่าค่าใช้จ่ายในการศึกษาส่วนใหญ่เป็นค่าอาหาร โดยค่าใช้จ่ายรองลงมาของนักเรียนในโรงเรียนรัฐบาลคือค่าพาหนะและค่าเล่าเรียนตามลำดับ แต่ในโรงเรียนเอกชนค่าใช้จ่ายรองลงมาจะเป็นค่าเล่าเรียนและค่าพาหนะตามลำดับ

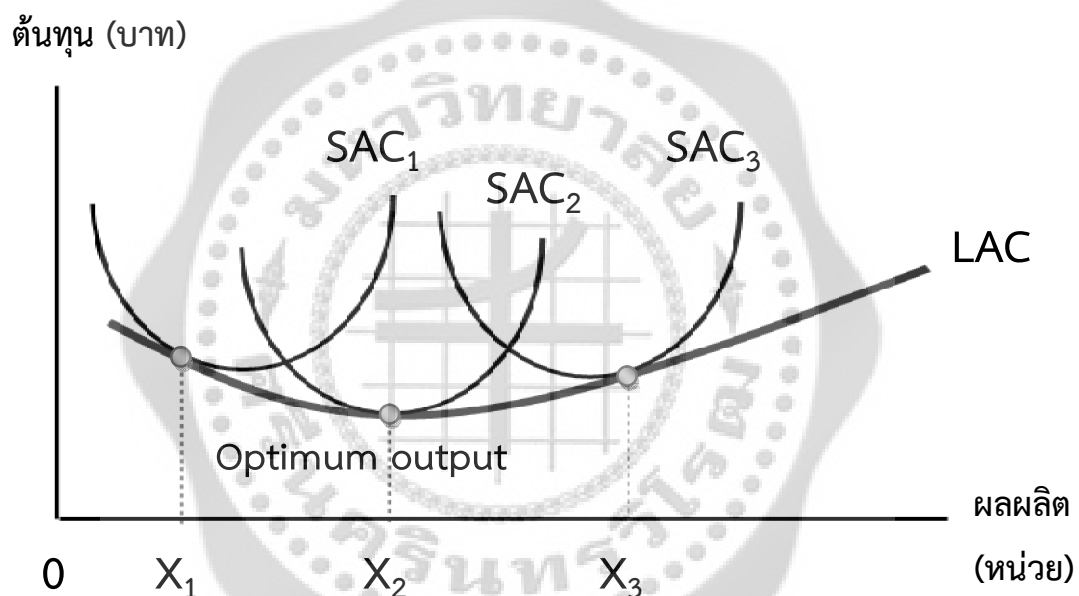
จากการศึกษาข้างต้นสรุปได้ว่า ค่าใช้จ่ายด้านการศึกษาจะประกอบไปด้วย 1) ค่าใช้จ่ายที่เป็นตัวเงิน แบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ ค่าใช้จ่ายที่ใช้จ่ายให้โรงเรียนโดยตรงและที่ไม่ได้จ่ายให้โรงเรียนโดยตรง และ 2) ค่าใช้จ่ายที่ไม่ใช่ตัวเงินหรือค่าเสียโอกาส ซึ่งใช้เป็นนิยามศัพท์ในการวิจัยครั้งนี้

4. หลักการวิเคราะห์ต้นทุนการผลิตในระยะยาว

จากการศึกษาแนวคิดทฤษฎีและค้นคว้าเอกสารที่เกี่ยวข้องกับหลักการวิเคราะห์ต้นทุนการผลิตในระยะยาว สามารถสรุปได้ดังนี้ (วันรักษ์ มิ่งมณีนาคิน. 2545: 135-136, เสาวลักษณ์ กุ์เจริญประสิทธิ์. 2554: 209-212 และ Mankiw. 2011: 271-272)

การผลิตในระยะยาวผู้ผลิตสามารถเปลี่ยนแปลงขนาดของหน่วยผลิต (Scale of plant) ให้มีความเหมาะสมกับปริมาณการผลิตที่เพิ่มขึ้นโดยขยายปัจจัยการผลิตทุกอย่าง ดังนั้นในระยะยาวจะถือว่าปัจจัยการผลิตทุกอย่างเป็นปัจจัยแปรผันและมีแต่ต้นทุนแปรผันเท่านั้น ซึ่งการเพิ่มปัจจัยคงที่ในแต่ละครั้งจะทิ้งช่วงระยะห่างไม่ได้เป็นการเพิ่มปัจจัยคงที่ตลอดเวลา ฉะนั้นในระยะยาวจึงประกอบด้วยระยะสั้นหลายครั้งรวมกัน ทั้งนี้การผลิตในระยะสั้นผู้ผลิตอาจจะต้องผลิต ณ จุดที่ต้นทุนเฉลี่ยไม่ใช่จุดต่ำที่สุดเป็นการชั่วคราวเพื่อให้ได้กำไรสูงสุด แต่ในระยะยาวผู้ผลิตสามารถปรับปรุงขนาดของหน่วยผลิตให้เหมาะสมกับระดับผลิตได้ ผู้ผลิตจึงสามารถเลือกขนาดของหน่วยผลิตที่เสียต้นทุนเฉลี่ยต่ำสุดได้ตามแต่ละวิธีการต่างๆ แล้วแต่ลักษณะของหน่วยผลิต โดยอาจสรุปได้ว่า ต้นทุนเฉลี่ยในระยะยาว

(Long-Run Average Cost) หรือเส้นต้นทุนเฉลี่ยระยะยาว (LAC) คือ เส้นที่สัมผัสกับส่วนใดส่วนหนึ่งของเส้นต้นทุนเฉลี่ยระยะสั้น (SAC) ทั้งหมด แต่เส้น LAC จะสัมผัสกับจุดต่ำสุดของเส้น SAC เพียงหนึ่งเส้นเท่านั้น นั่นคือ จะมีขนาดของหน่วยผลิตในระยะสั้นอยู่เพียงหนึ่งขนาดที่เหมาะสมที่สุด (Optimum scale of plant) กล่าวคือ มีต้นทุนเฉลี่ยต่ำที่สุดเมื่อเปรียบเทียบกับขนาดอื่นๆ และหน่วยผลิตขนาดดังกล่าวจะเป็นจุดต่ำสุดของเส้น SAC สัมผัสกับจุดต่ำสุดของเส้น LAC ตามภาพประกอบ 4 คือ หน่วยผลิตที่มีต้นทุน SAC_2 และปริมาณผลผลิตที่เหมาะสม (Optimum output) เท่ากับ OX_2 อย่างไรก็ตามผู้ผลิตไม่จำเป็นต้องสร้างหน่วยผลิตที่มีขนาดเหมาะสมที่สุดและทำการผลิต ณ ระดับที่เหมาะสม (Optimum Output) นั้น ยกเว้นในกรณีที่มีการแข่งขันสมบูรณ์ (Perfect Competition)

ภาพประกอบ 4 เส้นต้นทุนการผลิตในระยะยาว

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยในครั้งนี้ มีดังนี้

กฤษดา ตันติผลาชีวะ; และคนอื่นๆ (2548: บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยศึกษาเกี่ยวกับการจัดการศึกษาปฐมวัยตามแนวพระราชดำริของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี มีผลการวิจัย ดังนี้ 1) การศึกษาปฐมวัยเป็นการสร้างทรัพยากรมนุษย์ให้มีคุณค่าเพื่อสังคม และเป็นบริการสังคมที่ต้องอาศัยการมีส่วนร่วมของสถานศึกษา ผู้ปกครอง และชุมชนในการดูแลให้การศึกษาแก่เด็ก และรวมทั้งให้การศึกษาแก่ผู้ปกครองและชุมชนเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ดี 2) จุดประสงค์ของการศึกษาปฐมวัยนั้นเป็นการจัดการศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัยที่มุ่งเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต ส่งเสริมพัฒนาการเด็กแบบองค์รวม สร้างเสริมลักษณะนิสัย สร้างสำนึกความเป็นคนไทย โดยการพัฒนาเด็กเล็กเน้นการแบ่งเบาภาระผู้ปกครองในการดูแลเด็กและเตรียมเด็กเข้าเรียนชั้นอนุบาล ส่วนการศึกษาอนุบาลเน้นการเตรียมความพร้อมเข้าเรียนประถมศึกษาปีที่ 1 และพัฒนาการทางภาษา และ 3) สถานศึกษาปฐมวัย มี 3 ลักษณะ ได้แก่ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โรงเรียน และศูนย์เด็กปฐมวัยที่มีปัญหาเฉพาะ อีกทั้งกล่าวไว้ว่าการจัดสถานศึกษาปฐมวัยให้เข้าอายุเป็นเกณฑ์ โดยให้สถานพัฒนาเด็กปฐมวัยดูแลเด็กอายุต่ำกว่า 4 ขวบ และชั้นอนุบาลศึกษาเริ่มตั้งแต่ 4 ขวบขึ้นไป

จากรายงานการวิจัยภายใต้โครงการประชากรกับการพัฒนา เอกสารวิจัยฉบับที่ 3 (สถาบันประชากรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และกองวางแผนประชากรและกำลังคน สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. 2524: 29) ได้วิเคราะห์ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยตามตัวแปรทางประชากร สังคม และเศรษฐกิจของบิดามารดาที่จ่ายค่าใช้จ่ายสำหรับบุตรหนึ่งคนที่มีอายุระหว่าง 1 – 7 ปีบริบูรณ์ ออกได้เป็น 2 ประเภท ได้แก่ ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับเรื่องทั่วไปในการเลี้ยงดูบุตร และค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการศึกษาของบุตร และผลการวิเคราะห์ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยของสตรีที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง พบว่า ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อบุตรหนึ่งคนต่อปี เท่ากับ 7,500 บาท โดยเป็นค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวกับการศึกษา 2,200 บาท/ปี/คน ซึ่งมีความสอดคล้องกับเอกสาร United States Department of Agriculture ในปี 1977 (Thomas J. 1977: 24) ที่ได้แสดงตัวเลขค่าใช้จ่ายในการเลี้ยงดูบุตรทั้งหมด จำแนกได้เป็นค่าใช้จ่ายต่างๆ ที่ประกอบด้วยค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการศึกษาเช่นกัน

นพวรรณ จงวัฒนา; และคนอื่นๆ (2524: 29, 33) ได้ทำการศึกษาเรื่องค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับบุตรในเขตกรุงเทพมหานคร ในปี 2524 โดยส่วนหนึ่งของการศึกษาในครั้งนี้ พบว่า ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อบุตรหนึ่งคนที่มีอายุระหว่าง 1 - 7 ปีบริบูรณ์ มีค่าใช้จ่ายที่สำคัญๆ หลายรายการรวมถึงค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการศึกษาของบุตร ทั้งนี้เด็กในวัยนี้ส่วนใหญ่อยู่ในวัยเริ่มเข้าเรียนโดยบิดามารดาที่มีฐานะปานกลางหรือฐานะดี

มักส่งบุตรเข้าเรียนชั้นเตรียมอนุบาล อนุบาล และระดับประถมศึกษาต้น โดยค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการศึกษารวมถึงค่าเล่าเรียน วัสดุอุปกรณ์การเรียน ค่าธรรมเนียม และอื่นๆ ทั้งนี้ยังสรุปอีกว่า สตรีที่มีระดับการศึกษาสูงจะยิ่งลงทุนในการเลี้ยงดูบุตรสูงกว่าสตรีที่มีระดับการศึกษาต่ำเป็นเพราะมีฐานะทางเศรษฐกิจที่เหนือกว่าและคำนึงถึงคุณภาพ (Quality) ของบุตรมากกว่าปริมาณ (Quantity) บุตร โดยเฉพาะอย่างยิ่งค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการศึกษาโดยเฉลี่ยต่อบุตรหนึ่งคนของสตรีที่มีระดับการศึกษาสูงกว่าผู้ที่มีการศึกษามีมากถึงสองเท่า

ศิริ วรศิริ (2513: 59) กล่าวไว้ว่า ถ้าบิดามีอาชีพที่มีรายได้ต่ำ บุตรหลานจะมีการศึกษาระดับต่ำด้วย แต่มารดาที่มีอาชีพรายได้ต่ำจะมีบุตรหลานที่ได้รับการศึกษาทั้งสูงและต่ำ ส่วนในครอบครัวที่มีรายได้จากอาชีพของบิดาเป็นหลักจะมีบทบาทในการส่งเสริมการศึกษาของบุตรหลานแต่เพียงผู้เดียวและมีความสัมพันธ์เกี่ยวกับโอกาสในการศึกษาต่อของนักเรียนอย่างยิ่ง เพราะผู้ที่มีรายได้สูงมักมีโอกาส่งบุตรหลานเข้าเรียนในระดับสูง

อภิชัย พันธเสน (2518: 7) ได้กล่าวไว้ว่า บุตรของผู้ที่มีฐานะดีจะได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพและสามารถที่จะเรียนต่อในระดับการศึกษาที่สูงขึ้นด้วย แต่บุตรหลานผู้ที่มีฐานะยากจนจะได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพต่ำและจำเป็นที่จะต้องหยุดการศึกษาเพียงในระดับที่เป็นการศึกษาภาคบังคับเท่านั้น

ศศิกันต์ สุวรรณแสง (2553; ออนไลน์) ได้ทำการวิจัยศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่ผู้ปกครองใช้ในการตัดสินใจเลือกโรงเรียนเอกชนระดับประถมศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่าปัจจัยรายด้านที่ผู้ปกครองของนักเรียนระดับอนุบาล 1 ใช้ในการตัดสินใจเลือกโรงเรียนเอกชนคือค่าธรรมเนียมการเรียน แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อที่ผู้ปกครองใช้ในการตัดสินใจเลือกโรงเรียนเอกชนระดับประถมศึกษาคือโรงเรียนมีระบบการช่วยเหลือผู้ปกครองให้ผ่อนชำระค่าธรรมเนียมการเรียน

ดังนั้นสรุปได้ว่า ค่าใช้จ่ายต่างๆ ที่ผู้ปกครองต้องรับภะนั้นประกอบด้วยค่าใช้จ่ายด้านการศึกษาของบุตรเป็นส่วนหนึ่ง โดยแต่ละครอบครัวอาจมีการรับภาระค่าใช้จ่ายด้านการศึกษาของบุตรในปริมาณที่ไม่เท่ากันขึ้นอยู่กับสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของผู้ปกครอง ฉะนั้นผู้ปกครองจึงจำเป็นต้องพิจารณาเกี่ยวกับการตัดสินใจส่งเด็กเข้าศึกษาระดับชั้นเตรียมอนุบาลในโรงเรียนเอกชน

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) แบ่งออกเป็น 4 ขั้นตอนตามลำดับ ได้แก่ การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า การเก็บรวบรวมข้อมูล และการจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้ คือ

การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้ปกครองของเด็กที่เข้าศึกษาระดับชั้นเตรียมอนุบาลในโรงเรียนเอกชนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ที่ตั้งอยู่ในเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 จากเอกสาร “รายชื่อ-อยู่โรงเรียนเอกชนทั่วประเทศประจำปีการศึกษา 2556” รายงานโดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน (2556: ออนไลน์) จำนวนทั้งสิ้น 106 แห่ง

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้ปกครองของเด็กที่เข้าศึกษาระดับชั้นเตรียมอนุบาลในโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ที่ตั้งอยู่ในเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 จำนวน 90 คน ซึ่งได้มาจากการเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยวิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi-stage Sampling) (ภาพประกอบ 5) ดังนี้

ขั้นที่ 1 เลือกเขตพื้นที่การปกครองที่มีโรงเรียนเอกชนที่เปิดสอนระดับชั้นเตรียมอนุบาลตั้งอยู่ครบทั้ง 3 ขนาด (ตาราง 5) โดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) ตามลำดับต่อไปนี้

1) เลือกเขตพื้นที่การปกครองในเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 ที่ได้จำแนกขนาดของโรงเรียนเอกชนที่เปิดสอนระดับชั้นเตรียมอนุบาล ออกได้เป็น โรงเรียนเอกชนขนาดเล็ก โรงเรียนเอกชนขนาดกลาง และโรงเรียนเอกชนขนาดใหญ่ ได้จำนวนทั้งสิ้น 18 เขตพื้นที่การปกครอง มีจำนวนโรงเรียนเอกชนที่เปิดสอนระดับชั้นเตรียมอนุบาลทั้งสิ้น 95 แห่ง (ตาราง 5)

2) เลือกเขตพื้นที่การปกครองจากข้อ 1) ที่มีขนาดของโรงเรียนเอกชนครบทั้งสามขนาด ตั้งอยู่ในแต่ละเขตพื้นที่การปกครอง ได้จำนวนทั้งสิ้น 5 เขตพื้นที่การปกครอง ได้แก่ เขตสายไหม เขตบึงกุ่ม เขตบางกะปิ เขตดอนเมือง และเขตมีนบุรี (ตาราง 5)

3) เลือกเขตพื้นที่การปกครองจากข้อ 2) ที่เปิดการเรียนการสอนระดับชั้นเตรียมอนุบาลในภาคการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา 2556 ณ ช่วงวันและเวลาที่ทำการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ได้จำนวนทั้งสิ้น 3 เขตพื้นที่การปกครอง 3 ได้แก่ เขตบึงกุ่ม เขตบางกะปิ และเขตมีนบุรี (ตาราง 5)

ตาราง 5 จำนวนโรงเรียนเอกชนที่เปิดสอนระดับชั้นเตรียมอนุบาล ประจำปีการศึกษา 2556 ในเขตพื้นที่
การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 จำแนกตามเขตพื้นที่การปกครองและขนาดของโรงเรียนเอกชน

หน่วย: แห่ง

เขตพื้นที่การปกครอง	จำนวนโรงเรียนเอกชน			รวม
	ขนาดเล็ก	ขนาดกลาง	ขนาดใหญ่	
1. เขตห้วยขวาง	2	1	0	3
2. เขตจตุจักร	6	0	0	6
3. เขตลาดพร้าว	4	4	0	8
4. เขตบางเขน	3	1	0	4
5. เขตสายไหม	5	1	1	7
6. เขตบึงกุ่ม	7	1	1	9
7. เขตบางกะปิ	6	3	1	10
8. เขตวังทองหลาง	1	0	1	2
9. เขตดอนเมือง	2	1	1	4
10. เขตหลักสี่	2	1	0	3
11. เขตลาดกระบัง	3	3	0	6
12. เขตสะพานสูง	2	3	0	5
13. เขตคันนายาว	1	1	0	2
14. เขตมีนบุรี	2	3	2	7
15. เขตคลองสามวา	2	2	0	4
16. เขตหนองจอก	2	1	0	3
17. เขตประเวศ	4	1	0	5
18. เขตสวนหลวง	5	2	0	7
รวม	59	29	7	95

ที่มา: รายชื่อ - ที่อยู่โรงเรียนเอกชนทั่วประเทศ ประจำปีการศึกษา 2556 สำนักงานคณะกรรมการ
การศึกษาเอกชน ข้อมูลปรับปรุง ณ วันที่ 5 เมษายน 2556

ขั้นที่ 2 เลือกโรงเรียนเอกชนแต่ละขนาดของแต่ละเขตพื้นที่การปกครอง ตามข้อ 3) ในขั้นที่ 1 โดยวิธีการจับฉลาก จำนวนละ 1 แห่งต่อขนาดต่อเขตพื้นที่การปกครอง (ตาราง 5)

ขั้นที่ 3 เลือกกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้โดยวิธีการกำหนดโควตา (Quota sampling) ให้มีจำนวนเท่าๆ กัน ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 90 คน (ตาราง 6)

ตาราง 6 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเขตพื้นที่การปกครองและขนาดของโรงเรียนเอกชน

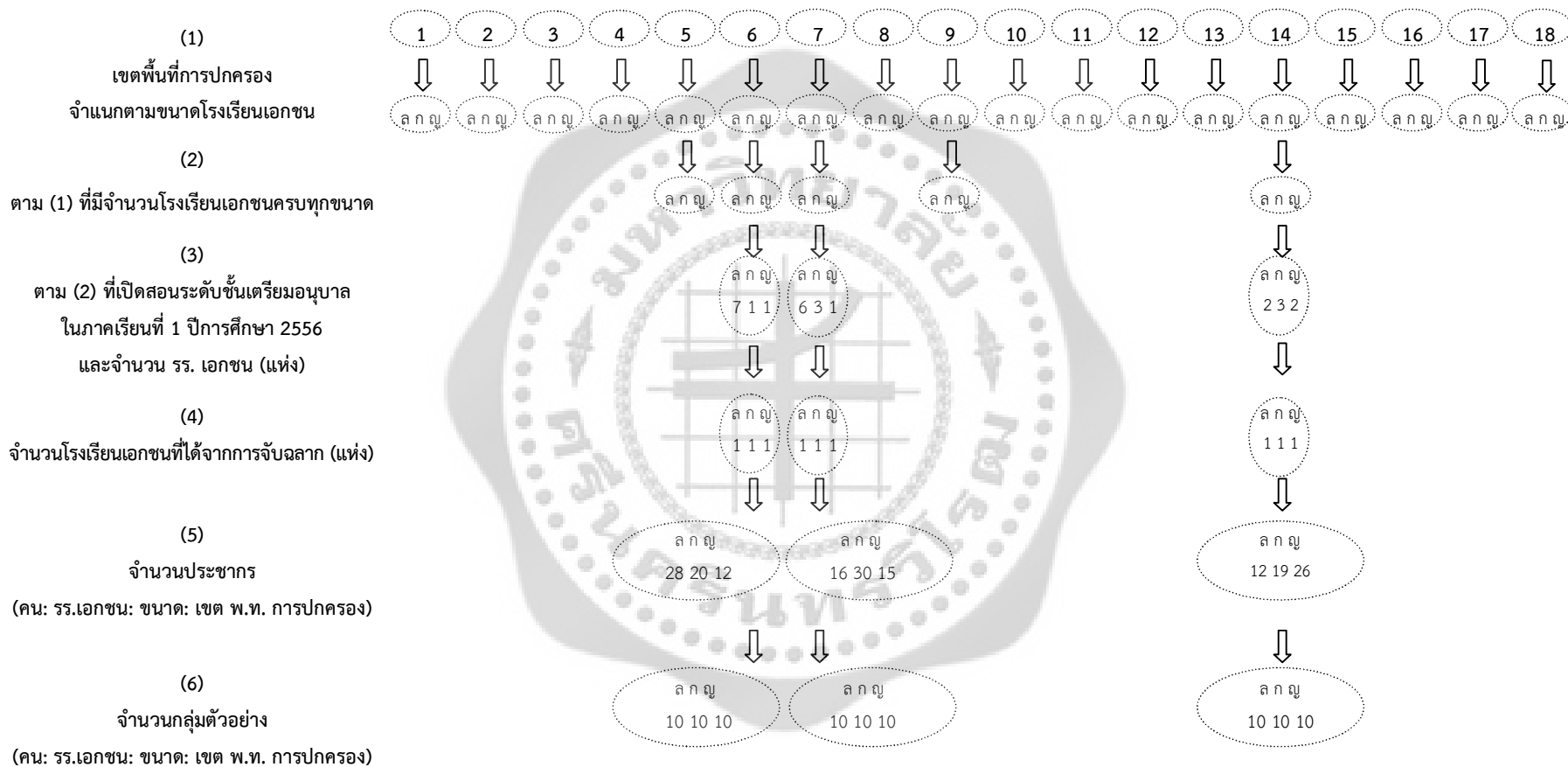
หน่วย: คน

เขตพื้นที่การปกครอง	จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง			รวม
	ขนาดเล็ก	ขนาดกลาง	ขนาดใหญ่	
เขตบึงกุ่ม				
จำนวนประชากร	28	20	12	60
จำนวนกลุ่มตัวอย่าง	10	10	10	30
เขตบางกะปิ				
จำนวนประชากร	16	30	15	61
จำนวนกลุ่มตัวอย่าง	10	10	10	30
เขตมีนบุรี				
จำนวนประชากร	12	19	26	57
จำนวนกลุ่มตัวอย่าง	10	10	10	30
รวม				
จำนวนประชากร	56	68	53	178
จำนวนกลุ่มตัวอย่าง	30	30	30	90

ที่มา: รายชื่อ – ที่อยู่โรงเรียนเอกชนทั่วประเทศ ประจำปีการศึกษา 2556 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ข้อมูลปรับปรุง ณ วันที่ 5 เมษายน 2556

ลำดับขั้นการสุ่มเลือกกลุ่มตัวอย่าง

เขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น แบ่งออกเป็น 2 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ประกอบด้วย 3 ตอน

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของผู้ปกครอง โดยมีข้อคำถามเป็นแบบเลือกตอบและปลายเปิด

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายของผู้ปกครองในการส่งเด็กเข้าศึกษา ระดับชั้นเตรียมอนุบาลในโรงเรียนเอกชน เขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 เป็นแบบสอบถามแบบเลือกตอบและปลายเปิด

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อคำถาม และความคิดเห็นอื่นๆ เป็นแบบสอบถามแบบเลือกตอบและปลายเปิด

ส่วนที่ 2 ประกอบด้วย 2 ตอน

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายในการศึกษาระดับชั้นเตรียมอนุบาลในโรงเรียนเอกชน โดยแบบสอบถามเป็นแบบเลือกตอบและปลายเปิด

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อคำถามอื่นๆ เป็นแบบสอบถามข้อคำถาม-คำตอบ

ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ

1. ศึกษาเอกสารต่างๆ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับค่าใช้จ่าย บัณฑิตที่ส่งผลการส่งเด็กเข้าศึกษาระดับชั้นเตรียมอนุบาลในโรงเรียนเอกชน เขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 เพื่อนำมาเป็นข้อมูลในการสร้างแบบสอบถามให้ครอบคลุมความมุ่งหมายของการวิจัยในครั้งนี้

2. ศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถาม หลักการวิจัยเชิงสำรวจจากเอกสารตำราต่างๆ เพื่อนำมาใช้เป็นการสร้างแบบสอบถามและวางแผนการวิจัย

3. สร้างแบบสอบถามฉบับร่างให้ครอบคลุมตัวแปรและประเด็นสำคัญของการวิจัย โดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 2 ส่วน

4. เสนอแบบสอบถามที่สร้างเสร็จให้อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์และคณะกรรมการควบคุมการทำสารนิพนธ์ตรวจคุณภาพของแบบสอบถามในด้านความครอบคลุมของเนื้อหาและประเด็นสำคัญของการวิจัยและด้านความถูกต้องชัดเจนของการใช้ภาษา

5. ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามและเสนอให้อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ตรวจแก้ไขอีกครั้งหนึ่ง

6. นำแบบสอบถามที่ทำการแก้ไขปรับปรุงแล้วไปทำการทดลอง (Try out) กับผู้ปกครองจำนวน 20 คน ที่ไม่ใช่กลุ่มประชากรในการวิจัยครั้งนี้ เพื่อหาข้อบกพร่องของการตั้งคำถามในแบบสอบถาม

7. ปรับแก้ไขแบบสอบถามตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาอีกครึ่งหนึ่ง
8. จัดเตรียมแบบสอบถามเพื่อนำมาตรวจสอบความสมบูรณ์ แล้วจัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับจริง และนำแบบสอบถามที่ได้ไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

แบบสอบถามส่วนที่ 1 นำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของผู้ปกครอง ค่าใช้จ่ายของผู้ปกครองในการส่งเด็กเข้าศึกษาระดับชั้นเตรียมอนุบาลในโรงเรียนเอกชน เขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 และข้อคำถามและความคิดเห็นอื่นๆ จากกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ จำนวน 90 คน โดยใช้ระยะเวลาในการจัดเก็บข้อมูลในช่วงเดือนพฤษภาคม 2556

แบบสอบถามส่วนที่ 2 นำไปใช้เก็บบันทึกข้อมูลเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายในการศึกษาระดับชั้นเตรียมอนุบาลในโรงเรียนเอกชน และข้อคำถามอื่นๆ โดยใช้ระยะเวลาในการจัดเก็บข้อมูลในช่วงเดือนเมษายน 2556

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลปฐมภูมิกระทำโดยใช้แบบสอบถามสอบถามจากผู้ปกครองที่เป็นกลุ่มตัวอย่างที่ส่งเด็กเข้าศึกษาระดับชั้นเตรียมอนุบาลในโรงเรียนเอกชน ภาคการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา 2556 ส่วนข้อมูลทุติยภูมิต่างๆ ที่เกี่ยวข้องเก็บรวบรวมโดยการศึกษาค้นคว้าเอกสาร ตำรา และรายงานการวิจัยต่างๆ

การจัดกระทำข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการจัดกระทำข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. ตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ของข้อมูล จัดระบบข้อมูล ประมวลผลข้อมูล และคำนวณค่าสถิติต่างๆ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป
2. วิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของผู้ปกครอง โดยการพรรณนาด้วยสถิติ ค่าเฉลี่ยและค่าร้อยละ
3. วิเคราะห์ค่าใช้จ่ายของผู้ปกครองในการส่งเด็กเข้าศึกษาระดับชั้นเตรียมอนุบาลในโรงเรียนเอกชน เขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 โดยการพรรณนาด้วยสถิติ ค่าเฉลี่ยและค่าร้อยละ แบ่งการวิเคราะห์ออกเป็น ค่าใช้จ่ายที่เป็นตัวเงินที่จ่ายให้โรงเรียนเอกชนโดยตรงและที่ไม่ได้จ่ายให้โรงเรียนเอกชนโดยตรง และค่าใช้จ่ายที่ไม่ใช่ตัวเงินซึ่งวิเคราะห์จากค่าใช้จ่ายที่ผู้ปกครองต้องสูญเสียอันเนื่องมาจากการรับส่งเด็กเข้าศึกษาเตรียมอนุบาลในโรงเรียนเอกชน ก็คือค่าเสียโอกาสในการรับรายได้จากการทำงานที่ผู้ปกครองต้องสูญเสียไปเนื่องจากการใช้เวลาในการรับส่งเด็กเพื่อเดินทางไปกลับระหว่างโรงเรียนกับบ้านที่พักอาศัย โดยมีความเกี่ยวข้องกับรูปแบบการเดินทางไปรับส่งเด็กของผู้ปกครอง

4. วิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นของผู้ปกครองที่มีต่อการตัดสินใจส่งเด็กเข้าศึกษาระดับชั้นเตรียมอนุบาลในโรงเรียนเอกชนโดยการพรรณนาด้วยสถิติค่าร้อยละ

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละและค่าเฉลี่ย โดยมีสูตรดังนี้

1. ค่าร้อยละ (Percentage)

$$P = \frac{f}{n} \times 100$$

เมื่อ	P	แทน	ค่าร้อยละ
	f	แทน	จำนวนหรือความถี่ที่ต้องการหาค่าร้อยละ
	n	แทน	จำนวนข้อมูลทั้งหมด

2. ค่าเฉลี่ย (Mean)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{n}$$

เมื่อ	$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ย
	$\sum X$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมดในกลุ่ม
	n	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล แบ่งออกเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของผู้ปกครองนักเรียนเตรียมอนุบาลในโรงเรียนเอกชน

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ค่าใช้จ่ายของผู้ปกครองนักเรียนเตรียมอนุบาลในโรงเรียนเอกชน

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นของผู้ปกครองเกี่ยวกับการตัดสินใจส่งเด็กเข้าศึกษาระดับชั้นเตรียมอนุบาลในโรงเรียนเอกชน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 สถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของผู้ปกครองนักเรียนเตรียมอนุบาลในโรงเรียนเอกชน

จากการศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของผู้ปกครองนักเรียนเตรียมอนุบาลในโรงเรียนเอกชน สามารถสรุปสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมโดยรวม และแยกการวิเคราะห์ออกเป็น 2 ส่วน คือ สถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของผู้ปกครองนักเรียนเตรียมอนุบาลในโรงเรียนเอกชน เขตพื้นที่การศึกษารุงเทพมหานคร เขต 2 และรายได้เฉลี่ยต่อเดือนของผู้ปกครองนักเรียนเตรียมอนุบาลในโรงเรียนเอกชน แยกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพ โดยสรุปได้ดังนี้

1. สถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของผู้ปกครองนักเรียนเตรียมอนุบาลในโรงเรียนเอกชน เขตพื้นที่การศึกษารุงเทพมหานคร เขต 2

จากข้อมูลตาราง 7 สรุปจำนวนและร้อยละของผู้ปกครองนักเรียนเตรียมอนุบาลในโรงเรียนเอกชน จำนวนทั้งสิ้น 90 คน จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน พบว่าผู้ปกครองที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ (ร้อยละ 91.11) เป็นบิดาหรือมารดา ทั้งนี้พบว่ากรณี que ผู้ปกครองเป็นบิดาหรือมารดา (ร้อยละ 57.32) และกรณีโดยรวม (ร้อยละ 54.44) เป็นเพศหญิง มีอายุอยู่ในช่วง 35-44 ปี เป็นสัดส่วนมากที่สุดทั้งสองกรณี (ร้อยละ 42.68 และร้อยละ 41.11 ตามลำดับ) มีอายุสูงสุด 65 ปี อายุต่ำสุด 25 ปี และอายุเฉลี่ย 38 ปี 6 เดือน ผู้ปกครองส่วนใหญ่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่าทั้งในสองกรณี โดยมีสัดส่วนร้อยละ 89.02 และร้อยละ 84.44 ตามลำดับ ผู้ปกครองประกอบอาชีพเป็นพนักงานบริษัทเอกชนในสัดส่วนมากที่สุดทั้งในสองกรณี โดยมีสัดส่วนร้อยละ 52.44 และร้อยละ 51.11 ตามลำดับ ผู้ปกครองที่เป็นบิดาหรือมารดาและกรณีโดยรวมมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนเป็นสัดส่วน

มากที่สุดช่วง 33,000 - 52,999 บาท ในขณะที่ผู้ปกครองที่เป็นบิดาหรือมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนสูงสุด 54,000 บาท รายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่ำสุด 13,000 บาท และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 24,238 บาท

ตาราง 7 จำนวนและร้อยละของผู้ปกครองนักเรียนเตรียมอนุบาลในโรงเรียนเอกชน ทั้งในกรณีที่เป็นบิดาหรือมารดาและกรณีที่ไม่ใช่บิดาหรือมารดา จำแนกตามสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคม

หน่วย: คน (ร้อยละ)

สถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคม	กรณีที่เป็น บิดา/มารดา	กรณีที่ไม่ใช่ บิดา/มารดา	รวม
เพศ			
ชาย	35 (42.68)	6 (75.00)	41 (45.56)
หญิง	47 (57.32)	2 (25.00)	49 (54.44)
อายุ			
25-34 ปี	30 (36.59)	1 (12.50)	31 (34.44)
35-44 ปี	35 (42.68)	2 (25.00)	37 (41.11)
45 ปีขึ้นไป	17 (20.73)	5 (62.50)	22 (24.44))
อายุสูงสุด (หน่วย: ปี)	53	65	65
อายุต่ำสุด (หน่วย: ปี)	25	32	25
อายุเฉลี่ย (หน่วย: ปี)	37.5	49.9	38.6
ระดับการศึกษา			
ม.ปลายหรือเทียบเท่า	4 (4.88)	5 (62.50)	9 (10)
ป.ตรี หรือเทียบเท่า	73 (89.02)	3 (37.5)	76 (84.44)
สูงกว่าป.ตรี	5 (6.10)	0 (0)	5 (5.55)

ตาราง 7 (ต่อ)

สถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคม	หน่วย: คน (ร้อยละ)		
	กรณีที่เป็น บิดา/มารดา	กรณีที่ไม่ใช่ บิดา/มารดา	รวม
อาชีพ			
รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ	22 (26.83)	1 (12.50)	23 (25.55)
พนักงานบริษัทเอกชน	43 (52.44)	3 (37.5)	46 (51.11)
ประกอบอาชีพส่วนตัว	17 (20.73)	3 (37.5)	20 (22.22)
อื่นๆ (ข้าราชการบำนาญ)	0 (0)	1 (12.50)	1 (1.11)
รายได้เฉลี่ยต่อเดือน			
13,000 - 32,999 บาท	30 (36.59)	1 (12.50)	31 (34.44)
33,000 - 52,999 บาท	35 (42.68)	2 (25.00)	37 (41.11)
53,000 บาทขึ้นไป	17 (20.73)	5 (62.50)	22 (24.44)
รายได้เฉลี่ยต่อเดือนสูงสุด (หน่วย: บาท)	54,000	39,540	54,000
รายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่ำสุด (หน่วย: บาท)	13,000	13,500	13,000
รายได้เฉลี่ยต่อเดือน (หน่วย: บาท)	23,955.67	27,130	24,237.83
รวม	82 (91.11)	8 (8.89)	90 (100)

2. รายได้เฉลี่ยต่อเดือนของผู้ปกครองนักเรียนเตรียมอนุบาลในโรงเรียนเอกชน จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพ

จากข้อมูลในตาราง 8 สรุปได้ว่า รายได้เฉลี่ยต่อเดือนของผู้ปกครองนักเรียนเตรียมอนุบาลในโรงเรียนเอกชนโดยรวมมีค่าสูงที่สุด (ร้อยละ 86.7) เท่ากับ 13,000 - 32,999 บาท โดยเป็นเพศหญิง ร้อยละ 50.0 มีอายุอยู่ระหว่าง 35-44 ปี ร้อยละ 38.9 จบการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า ร้อยละ 73.3 และประกอบอาชีพเป็นพนักงานบริษัทเอกชน ร้อยละ 44.4

ตาราง 8 รายได้เฉลี่ยต่อเดือนของผู้ปกครองนักเรียนเตรียมอนุบาลในโรงเรียนเอกชน จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพ

หน่วย: (ร้อยละ)

	รายได้เฉลี่ยต่อเดือน (บาท)			รวม
	13,000 - 32,999	33,000 - 52,999	53,000 ขึ้นไป	
เพศ				
ชาย	36.7	8.9	0	45.6
หญิง	50.0	3.3	1.1	54.4
อายุ (ปี)				
25-34 ปี	31.1	0	0	31.1
35-44 ปี	38.9	4.4	1.1	44.4
45 ปีขึ้นไป	16.7	7.8	0	24.4
ระดับการศึกษา				
ม. ปลาย หรือเทียบเท่า	8.9	1.1	0	10.0
ป.ตรี หรือเทียบเท่า	73.3	10.0	1.1	84.4
สูงกว่าระดับป.ตรี	4.4	1.1	0	5.6
อาชีพ				
รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ	23.3	2.2	0	25.6
พนักงานบริษัทเอกชน	44.4	5.6	1.1	51.1
ประกอบอาชีพส่วนตัว	17.8	4.4	0	22.2
อื่นๆ	1.1	0	0	1.1
รวม	86.7	12.2	1.1	100

ตอนที่ 2 ค่าใช้จ่ายของผู้ปกครองในการส่งเด็กเข้าศึกษาระดับชั้นเตรียมอนุบาลในโรงเรียนเอกชน

จากการวิเคราะห์ข้อมูลค่าใช้จ่ายของผู้ปกครองนักเรียน สามารถสรุปผลการวิเคราะห์ออกเป็น ค่าใช้จ่ายที่เป็นตัวเงินทั้งในส่วนที่จ่ายให้โรงเรียนเอกชนโดยตรงและไม่ได้จ่ายให้โรงเรียนเอกชนโดยตรง และค่าใช้จ่ายที่ไม่ใช่ตัวเงินซึ่งพิจารณาจากค่าเสียโอกาสในการรับรายได้ที่เกิดขึ้นเนื่องจากการรับส่งเด็ก ซึ่งสรุปได้ดังนี้

1. ค่าใช้จ่ายที่เป็นตัวเงิน แยกพิจารณาออกเป็น 2 ส่วน ได้แก่ ค่าใช้จ่ายที่จ่ายให้โรงเรียนเอกชนโดยตรง และค่าใช้จ่ายที่ไม่ได้จ่ายให้โรงเรียนเอกชนโดยตรง

1.1 ค่าใช้จ่ายที่เป็นตัวเงินที่จ่ายให้โรงเรียนเอกชนโดยตรง แยกพิจารณาออกเป็น 2 ประเด็น ประกอบด้วย 1) ค่าใช้จ่ายที่เป็นตัวเงินที่จ่ายให้โรงเรียนเอกชนโดยตรงต่อภาคการศึกษา จำแนกตามขนาดของโรงเรียนเอกชนและเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 และ 2) ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยและสัดส่วนของค่าใช้จ่ายเฉลี่ยที่เป็นตัวเงินที่จ่ายให้โรงเรียนเอกชนโดยตรง จำแนกตามขนาดของโรงเรียนเอกชนและเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2

1) ค่าใช้จ่ายที่เป็นตัวเงินที่จ่ายให้โรงเรียนเอกชนโดยตรงต่อคนต่อภาคการศึกษา จำแนกตาม ขนาดของโรงเรียนเอกชนและเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2

จากข้อมูลข้อมูลค่าใช้จ่ายที่เป็นตัวเงินที่จ่ายให้โรงเรียนเอกชนโดยตรงต่อคนต่อภาคการศึกษา จำแนกตาม ขนาดของโรงเรียนเอกชนและเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 สรุปได้ว่า ค่าใช้จ่ายที่เป็นตัวเงินที่ผู้ปกครองจ่ายให้โรงเรียน ได้แก่ ค่าธรรมเนียมการศึกษา (รวมค่าธรรมเนียมแรกเข้า) ค่าหนังสือและเอกสาร ค่าวัสดุอุปกรณ์ ค่าเสริมวิชาการ/พัฒนาการอื่นๆ ค่าชุดเครื่องแบบ และค่าใช้จ่ายอื่น* ในเขตบึงกุ่มโรงเรียนขนาดใหญ่มีค่าใช้จ่ายที่เป็นตัวเงินที่จ่ายให้โรงเรียนโดยตรงสูงสุด เท่ากับ 40,650 บาทต่อคนต่อภาคการศึกษา และโรงเรียนขนาดเล็กมีค่าใช้จ่ายที่เป็นตัวเงินที่จ่ายให้โรงเรียนโดยตรงต่ำที่สุด เท่ากับ 21,720 บาทต่อคนต่อภาคการศึกษา ซึ่งตรงกันข้ามกับเขตบางกะปิและเขตมีนบุรี ที่โรงเรียนขนาดเล็กมีค่าใช้จ่ายที่เป็นตัวเงินที่จ่ายให้โรงเรียนโดยตรงสูงสุด เท่ากับ 26,000 บาทต่อคนต่อภาคการศึกษา และ 28,300 บาทต่อคนต่อภาคการศึกษา ตามลำดับ โดยโรงเรียนขนาดกลางในเขตบางกะปามีค่าใช้จ่ายที่เป็นตัวเงินที่จ่ายให้โรงเรียนโดยตรงต่ำที่สุด เท่ากับ 15,500 บาทต่อคนต่อภาคการศึกษา ส่วนในเขตมีนบุรีโรงเรียนขนาดใหญ่มีค่าใช้จ่ายที่เป็นตัวเงินที่จ่ายให้โรงเรียนโดยตรงต่ำที่สุด เท่ากับ 13,500 บาทต่อคนต่อภาคการศึกษา (ตาราง 9)

ตาราง 9 ค่าใช้จ่ายในการเข้าศึกษาระดับชั้นเตรียมอนุบาลต่อคนต่อภาคการศึกษา จำแนกตามขนาดของโรงเรียนเอกชนและเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2

หน่วย: บาทต่อคนต่อภาคการศึกษา

เขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 2/ ขนาดของโรงเรียน	ค่าใช้จ่ายในการเข้าศึกษาระดับชั้นเตรียมอนุบาล						รวม
	ค่าธรรมเนียมการศึกษา (รวม ค่าธรรมเนียมแรกเข้า)	ค่านั่งสื่อก และเอกสาร	ค่าวัสดุอุปกรณ์	ค่าเสริมวิชาการ/ พัฒนาการ อื่นๆ	ค่าชุด เครื่องแบบ	ค่าใช้จ่ายอื่น*	
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)
เขตบึงกุ่ม							
ขนาดเล็ก	← 20,000 →				1,500	220	21,720
ขนาดกลาง	← 21,628 →				2,500	0	24,128
ขนาดใหญ่	← 38,500 →		300	0	1,100	750	40,650
เขตบางกะปิ							
ขนาดเล็ก	← 25,000 →				1,000	0	26,000
ขนาดกลาง	← 14,000 →				1,500	0	15,500
ขนาดใหญ่	← 16,000 →						16,000
เขตมีนบุรี							
ขนาดเล็ก	← 19,500 →		8,800	รวมใน (1)		0	28,300
ขนาดกลาง	18,500	5,000	← รวมใน (1) →				23,500
ขนาดใหญ่	← 9,500 →				4,000		13,500

ที่มา: จากการสำรวจ ณ เดือนเมษายน 2556

หมายเหตุ * ค่าใช้จ่ายอื่น หมายถึง ค่าใช้จ่ายอื่นๆ ที่ไม่ใช่รายการในคอลัมน์ที่ 2 ถึง คอลัมน์ที่ 6

2) ค่าใช้จ่ายที่เป็นตัวเงินและสัดส่วนของค่าใช้จ่ายเฉลี่ยที่เป็นตัวเงินที่จ่ายให้โรงเรียนเอกชนโดยตรง จำแนกตามขนาดของโรงเรียนเอกชนและเขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 2

จากการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายที่เป็นตัวเงินและสัดส่วนของค่าใช้จ่ายเฉลี่ยที่เป็นตัวเงินที่จ่ายให้โรงเรียนเอกชนโดยตรง จำแนกตามขนาดของโรงเรียนเอกชนและเขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 2 (ตาราง 10) สรุปได้ว่า

ตาราง 10 ค่าใช้จ่ายที่เป็นตัวเงินและสัดส่วนของค่าใช้จ่ายเฉลี่ยที่เป็นตัวเงินที่จ่ายให้โรงเรียนเอกชนโดยตรงในเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 จำแนกตามขนาดของโรงเรียนเอกชนและเขตพื้นที่การปกครอง

หน่วย: บาทต่อคนต่อภาคการศึกษา				
เขตพื้นที่การปกครอง	ขนาดเล็ก	ขนาดกลาง	ขนาดใหญ่	ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยที่เป็นตัวเงินจำแนกตามเขตพื้นที่การปกครอง
เขตบึงกุ่ม				
ค่าใช้จ่ายที่เป็นตัวเงิน	21,720	24,128	40,650	28,833
สัดส่วนของค่าใช้จ่ายขนาดเล็ก: ขนาดกลาง: ขนาดใหญ่ เท่ากับ 1 : 1.11 : 1.57				
เขตบางกะปิ				
ค่าใช้จ่ายที่เป็นตัวเงิน	26,000	15,500	16,000	19,167
สัดส่วนของค่าใช้จ่ายขนาดเล็ก: ขนาดกลาง: ขนาดใหญ่ เท่ากับ 1.68 : 1 : 1.03				
เขตมีนบุรี				
ค่าใช้จ่ายที่เป็นตัวเงิน	28,300	23,500	13,500	21,767
สัดส่วนของค่าใช้จ่ายขนาดเล็ก: ขนาดกลาง: ขนาดใหญ่ เท่ากับ 2.10 : 1 : 1.70				
ค่าเฉลี่ยที่เป็นตัวเงิน				
จำแนกตามขนาดโรงเรียนเอกชน	25,340	21,043	23,383	
สัดส่วนของค่าเฉลี่ยขนาดเล็ก: ขนาดกลาง: ขนาดใหญ่ เท่ากับ 1.20 : 1 : 1.11				

ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยที่เป็นตัวเงินที่ผู้ปกครองจ่ายให้โรงเรียนโดยตรงมีค่ามากที่สุดเมื่อจำแนกตามขนาดของโรงเรียน คือ โรงเรียนขนาดเล็ก มีค่าเท่ากับ 25,340 บาทต่อคนต่อภาคการศึกษา และเมื่อจำแนกตามเขตพื้นที่การปกครอง พบว่า ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยสูงสุดที่ผู้ปกครองจ่ายให้โรงเรียนเอกชนในเขตบึงกุ่ม เท่ากับ 28,833 บาทต่อคนต่อภาคการศึกษา โดยสัดส่วนของค่าใช้จ่ายเฉลี่ยที่เป็นตัวเงินที่จ่ายให้โรงเรียนเอกชนโดยตรงเมื่อจำแนกตามขนาดของโรงเรียน (ขนาดเล็ก : ขนาดกลาง : ขนาดใหญ่) เท่ากับ 1.20 : 1 : 1.11 และมีสัดส่วนของค่าใช้จ่ายเฉลี่ยที่เป็นตัวเงินจำแนกตามเขตพื้นที่การปกครอง (เขตบึงกุ่ม : เขตบางกะปิ : เขตมีนบุรี คือ 28,833 : 19,167 : 21,767) เท่ากับ 1.50 : 1 : 1.14

1.2 ค่าใช้จ่ายที่เป็นตัวเงินที่ไม่ได้จ่ายให้โรงเรียนเอกชนโดยตรง

จากการสอบถามผู้ปกครองนักเรียนเตรียมอนุบาลในโรงเรียนเอกชน สรุปได้ว่า ค่าใช้จ่ายที่เป็นตัวเงินที่ไม่ได้จ่ายให้โรงเรียนเอกชนโดยตรงที่เกิดขึ้น คือ ค่าใช้จ่ายของผู้ปกครองในการรับส่งเด็กเพื่อเดินทางไปกลับระหว่างโรงเรียนกับบ้านที่พักอาศัย ดังข้อมูลในตาราง 8 พบว่า ค่าใช้จ่ายดังกล่าวเมื่อจำแนกตามขนาดของโรงเรียนเอกชนทั้งหมด โรงเรียนขนาดเล็กผู้ปกครองมีค่าใช้จ่ายเฉลี่ยมากที่สุดเท่ากับ 16,167 บาทต่อคนต่อภาคการศึกษา ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยจำแนกตามเขตพื้นที่การปกครอง พบว่า ผู้ปกครองในเขตมีนบุรีมีค่าใช้จ่ายเฉลี่ยมากที่สุด เท่ากับ 16,250 บาทต่อคนต่อภาคการศึกษา โดยมีสัดส่วนของค่าใช้จ่ายเฉลี่ยจำแนกตามขนาดของโรงเรียน (ขนาดเล็ก : ขนาดกลาง : ขนาดใหญ่) เท่ากับ 1.20 : 1 : 1.10 และเมื่อพิจารณาสัดส่วนของค่าใช้จ่ายเฉลี่ยของแต่ละเขตพื้นที่การปกครอง (เขตบึงกุ่ม : เขตบางกะปิ : เขตมีนบุรี เท่ากับ 16,250 : 14,583 : 13,750) เท่ากับ 1.18 : 1.06 : 1 (ตาราง 11)

จากการวิเคราะห์ข้อมูลภาคสนาม พบว่า ค่าใช้จ่ายที่เป็นตัวเงินที่จ่ายให้โรงเรียนเอกชนมีแหล่งที่มาจากรายได้ เงินออม และการกู้ยืม โดยส่วนใหญ่มีแหล่งที่มาจากรายได้ ร้อยละ 77.22 โดยกรณีที่ค่าใช้จ่ายที่จ่ายให้โรงเรียนโดยตรงส่วนใหญ่ทั้งในกรณีที่ผู้ปกครองเป็นบิดาหรือมารดาและกรณีที่ผู้ปกครองไม่ได้เป็นบิดาหรือมารดาส่วนใหญ่มีแหล่งที่มาจากรายได้ ร้อยละ 73.17 และร้อยละ 62.50 ตามลำดับ และในกรณีที่ค่าใช้จ่ายที่ไม่ได้จ่ายให้โรงเรียนโดยตรงส่วนใหญ่ กรณีที่ผู้ปกครองเป็นบิดาหรือมารดามีแหล่งที่มาจากรายได้ ร้อยละ 96.34 แต่ในขณะที่ผู้ปกครองไม่ใช่บิดาหรือมารดามีแหล่งที่มาของภาระค่าใช้จ่ายจากรายได้และเงินออมในสัดส่วนที่เท่ากัน ร้อยละ 50.00 (ตาราง 12)

ตาราง 11 ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยและสัดส่วนของค่าใช้จ่ายเฉลี่ยของผู้ปกครองในการจ่ายเพื่อรับส่งเด็กไปกลับโรงเรียนเอกชน* ในเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 จำแนกตามเขตพื้นที่การปกครองและขนาดของโรงเรียนเอกชน

หน่วย: บาทต่อคนต่อภาคการศึกษา

เขตพื้นที่การปกครอง	ขนาดเล็ก	ขนาดกลาง	ขนาดใหญ่	ค่าใช้จ่ายเฉลี่ย
				จำแนกตาม เขตพื้นที่การปกครอง
เขตบึงกุ่ม				
ค่าใช้จ่ายเฉลี่ย	10,000	12,750	18,500	16,250
สัดส่วนของค่าใช้จ่ายเฉลี่ยขนาดเล็ก: ขนาดกลาง: ขนาดใหญ่ เท่ากับ 1: 1.28: 1.85				
เขตบางกะปิ				
ค่าใช้จ่ายเฉลี่ย	17,500	15,000	11,250	14,583
สัดส่วนของค่าใช้จ่ายเฉลี่ยขนาดเล็ก: ขนาดกลาง: ขนาดใหญ่ เท่ากับ 1.56 : 1.33 : 1				
เขตมีนบุรี				
ค่าใช้จ่ายเฉลี่ย	21,000	12,750	15,000	13,750
สัดส่วนของค่าใช้จ่ายเฉลี่ยขนาดเล็ก: ขนาดกลาง: ขนาดใหญ่ เท่ากับ 1.65 : 1 : 1.18				
ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยจำแนกตาม				
ขนาดโรงเรียนเอกชน	16,167	13,500	14,917	
สัดส่วนของค่าใช้จ่ายเฉลี่ยขนาดเล็ก: ขนาดกลาง: ขนาดใหญ่ เท่ากับ 1.20 : 1 : 1.10				

หมายเหตุ * ซึ่งเป็นค่าใช้จ่ายที่เป็นตัวเงินที่ผู้ปกครองไม่ได้จ่ายให้โรงเรียนเอกชนโดยตรง

ตาราง 12 จำนวนและร้อยละของแหล่งที่มาของภาระค่าใช้จ่ายที่เป็นตัวเงินของผู้ปกครองที่ส่งเด็กเข้าศึกษาในระดับชั้นเตรียมอนุบาลในโรงเรียนเอกชน

หน่วย: คน (ร้อยละ)

ลักษณะของค่าใช้จ่าย ที่เป็นตัวเงิน	กรณีที่เป็นบิดาหรือมารดา			กรณีที่ไม่ใช่ บิดาหรือมารดา		รวม
	รายได้	เงินออม	กู้ยืม	รายได้	เงินออม	
ค่าใช้จ่ายที่จ่ายให้ โรงเรียนโดยตรง	60	12	10	5	3	90
	(73.17)	(14.63)	(12.20)	(62.50)	(37.50)	(100)
ค่าใช้จ่ายที่ไม่ได้จ่ายให้ โรงเรียนโดยตรง	79	3	0	4	4	90
	(96.34)	(3.66)	(0.00)	(50.00)	(50.00)	(100)
รวม	139	15	10	9	7	180
	(77.22)	(8.33)	(5.55)	(5.00)	(3.89)	(100)

2 ค่าใช้จ่ายที่ไม่ใช่ตัวเงิน

จากการสอบถามผู้ปกครองทำให้ทราบว่าค่าใช้จ่ายที่ไม่ใช่ตัวเงินที่ผู้ปกครองต้องสูญเสียอันเนื่องจากการรับส่งเด็กเข้าศึกษาเตรียมอนุบาลในโรงเรียนเอกชน หรือค่าเสียโอกาสในการรับรายได้จากการทำงานที่ผู้ปกครองต้องสูญเสียไปเนื่องจากการใช้เวลาในการรับส่งเด็ก โดยรายได้ที่ผู้ปกครองต้องสูญเสียมีความเกี่ยวข้องกับรูปแบบในการเดินทางไปและกลับระหว่างโรงเรียนกับบ้านที่พักอาศัยของเด็กที่แตกต่างกัน ซึ่งมีหลายรูปแบบการเดินทาง ดังข้อมูลในตาราง 13

การวิเคราะห์ค่าใช้จ่ายที่เป็นค่าเสียโอกาสในการวิจัยครั้งนี้ ได้พิจารณาจากค่าเสียโอกาสที่เกิดขึ้นเฉพาะกรณีที่ผู้ปกครองต้องไปรับและไปส่งเด็กที่โรงเรียนเท่านั้น พบว่า ค่าเสียโอกาสโดยเฉลี่ยมีค่าเท่ากับ 15,625 บาทต่อคนต่อภาคการศึกษา ซึ่งประมาณการจากค่าใช้จ่ายของผู้ปกครองจำนวน 12 คน โดยมีค่าเสียโอกาสโดยเฉลี่ยสูงสุด เท่ากับ 20,000 บาทต่อคนต่อภาคการศึกษา และค่าเสียโอกาสโดยเฉลี่ยต่ำสุด เท่ากับ 7,000 บาทต่อคนต่อภาคการศึกษา ดังข้อมูลในตาราง 14

ตาราง 13 จำนวนและร้อยละของการเดินทางไปและกลับระหว่างโรงเรียนกับบ้านที่พักอาศัยของเด็ก

รูปแบบการเดินทางไป-กลับ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เดินทางไป		
บิดาหรือมารดาไปส่ง	57	63.33
บุคคลอื่นไปส่ง	6	6.67
ขึ้นรถรับส่งประจำโรงเรียน	25	27.78
ขึ้นรถรับส่งภายนอกโรงเรียน	2	2.22
เดินทางกลับ		
บิดาหรือมารดาไปส่ง	47	52.22
บุคคลอื่นไปส่ง	6	6.67
ขึ้นรถรับส่งประจำโรงเรียน	35	38.87
ขึ้นรถรับส่งภายนอกโรงเรียน	2	2.22
รวม	90	100

ตาราง 14 ค่าเสียโอกาสในการรับรายได้ที่เกิดขึ้นของผู้ปกครองนักเรียนเตรียมอนุบาลในโรงเรียนเอกชน
เนื่องจากการรับส่งเด็ก

หน่วย: บาทต่อคนต่อภาคการศึกษา

ลำดับที่	ค่าเสียโอกาสในการรับรายได้ที่เกิดขึ้นเนื่องจากการรับส่งเด็ก
1	20,000
2	19,000
3	17,500
4	15,000
5	14,000
6	12,500
7	12,500
8	12,500
9	12,500
10	10,000
11	10,000
12	7,000
ค่าเฉลี่ย	15,625

ที่มา: จากการสอบถามข้อมูลภาคสนาม ณ เดือนพฤษภาคม 2556

จากการวิเคราะห์ข้อมูลค่าจ่ายรวมของผู้ปกครองนักเรียนเตรียมอนุบาลในโรงเรียนเอกชนทั้งที่เป็นตัวเงินและไม่ใช่ตัวเงิน จำแนกตามเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 และขนาดของโรงเรียนเอกชนในภาคเรียนที่ 1 ภาคเรียนที่ 2 และตลอดทั้งปีการศึกษา สรุปได้ดังนี้

1) ค่าใช้จ่ายรวมที่เป็นตัวเงินของผู้ปกครองในภาคเรียนที่ 1 เมื่อจำแนกตามขนาดของโรงเรียน พบว่า โรงเรียนขนาดเล็กในเขตบางกะปิและเขตมีนบุรีมีค่าใช้จ่ายมากที่สุด เท่ากับ 43,500 และ 49,300 บาทต่อคนต่อภาคการศึกษา ตามลำดับ แต่ในเขตบึงกุ่มโรงเรียนขนาดใหญ่มีค่าใช้จ่ายรวมที่เป็นตัวเงินมากที่สุด 59,150 บาทต่อคนต่อภาคการศึกษา และมีค่ามากที่สุดเมื่อจำแนกตามเขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 2 (ตาราง 15)

2) ค่าใช้จ่ายรวมทั้งที่เป็นตัวเงินและไม่ใช่ตัวเงินของผู้ปกครองในภาคเรียนที่ 1 พบว่า ค่าใช้จ่ายดังกล่าวที่ผู้ปกครองได้จ่ายให้โรงเรียนขนาดใหญ่ในเขตบึงกุ่มมีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด เท่ากับ 74,775 บาทต่อคนต่อภาคการศึกษา (ตาราง 15)

3) ค่าใช้จ่ายรวมทั้งที่เป็นตัวเงินและไม่ใช่ตัวเงินของผู้ปกครองในภาคเรียนที่ 2 เมื่อจำแนกตามขนาดของโรงเรียน พบว่า โรงเรียนขนาดเล็กในเขตบางกะปิและเขตมีนบุรีมีค่าใช้จ่ายมากที่สุด เท่ากับ 42,500 และ 47,800 บาทต่อคนต่อภาคการศึกษา ตามลำดับ แต่ในเขตบึงกุ่มโรงเรียนขนาดใหญ่มีค่าใช้จ่ายรวมที่เป็นตัวเงินมากที่สุด 51,500 บาทต่อคนต่อภาคการศึกษา และมีค่ามากที่สุดเมื่อจำแนกตามเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 (ตาราง 16)

4) ค่าใช้จ่ายรวมทั้งที่เป็นตัวเงินและไม่ใช่ตัวเงินของผู้ปกครองนักเรียนเตรียมอนุบาลในโรงเรียนเอกชนตลอดปีการศึกษา เมื่อจำแนกตามเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 และขนาดของโรงเรียนเอกชน พบว่า ค่าใช้จ่ายรวมของผู้ปกครองที่จ่ายให้โรงเรียนขนาดใหญ่ในเขตบึงกุ่มมีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด เท่ากับ 110,650 บาทต่อคนต่อปีการศึกษา โดยที่โรงเรียนขนาดเล็กในเขตบางกะปิและมีนบุรีมีค่าใช้จ่ายรวมของผู้ปกครองสูงที่สุด เท่ากับ 86,000 และ 97,100 บาทต่อคนต่อปีการศึกษา ตามลำดับ (ตาราง 16)

จากผลการศึกษาวิจัยในครั้งนี้สามารถสรุปได้ว่า ค่าใช้จ่ายโดยเฉลี่ยต่ำที่สุดที่ผู้ปกครองต้องจ่ายในการส่งเด็กเข้าศึกษาระดับชั้นเตรียมอนุบาลจำนวนเท่ากับ 42,875 บาทต่อภาคการศึกษา เป็นค่าใช้จ่ายที่เป็นตัวเงินและค่าใช้จ่ายที่ไม่เป็นตัวเงินที่เป็นค่าเสียโอกาสที่จะได้รับรายได้ คิดเป็นร้อยละ 63.56 และร้อยละ 36.44 ตามลำดับ และค่าใช้จ่ายที่เป็นตัวเงินที่จ่ายให้โรงเรียนโดยตรง และไม่ได้จ่ายให้โรงเรียนโดยตรง คิดเป็นร้อยละ 58.72 และร้อยละ 41.28 ของค่าใช้จ่ายที่เป็นตัวเงินตามลำดับ ทั้งนี้ค่าใช้จ่ายดังกล่าวมีความแตกต่างกันตามขนาดและเขตพื้นที่ตั้งของโรงเรียนเอกชน

ตาราง 15 ค่าใช้จ่ายรวมทั้งที่เป็นตัวเงินและไม่เป็นตัวเงินต่อภาคการศึกษา จำแนกตามเขตพื้นที่ การปกครองและขนาดของโรงเรียนเอกชน

หน่วย: บาทต่อคนต่อภาคการศึกษา

เขตพื้นที่ การปกครอง/ ขนาดของ โรงเรียน	ค่าใช้จ่ายที่เป็นตัวเงิน		รวม	ค่าใช้จ่ายที่ไม่ใช่ ตัวเงินโดยเฉลี่ย	รวม
	ที่จ่ายให้ โรงเรียนโดยตรง	ที่ไม่ได้จ่ายให้ โรงเรียนโดยตรง			
เขตบึงกุ่ม					
ขนาดเล็ก	21,720	10,000	31,720	15,625	47,345
ขนาดกลาง	24,128	12,750	36,878	15,625	52,503
ขนาดใหญ่	40,650	18,500	59,150	15,625	74,775
เขตบางกะปิ					
ขนาดเล็ก	26,000	17,500	43,500	15,625	59,125
ขนาดกลาง	15,500	15,000	30,500	15,625	46,125
ขนาดใหญ่	16,000	11,250	27,250	15,625	42,875
เขตมีนบุรี					
ขนาดเล็ก	28,300	21,000	49,300	15,625	64,925
ขนาดกลาง	23,500	12,750	36,250	15,625	51,875
ขนาดใหญ่	13,500	15,000	28,500	15,625	44,125

ที่มา: จากการสอบถามข้อมูลภาคสนาม ณ เดือนเมษายน 2556

ตาราง 16 ค่าใช้จ่ายรวมทั้งที่เป็นตัวเงินและไม่เป็นตัวเงินของผู้ปกครองนักเรียนเตรียมอนุบาลในโรงเรียนเอกชนต่อปีการศึกษา จำแนกตามเขตพื้นที่ปกครองและขนาดของโรงเรียนเอกชน

หน่วย: บาทต่อคนต่อภาคการศึกษาและต่อปีการศึกษา

เขตพื้นที่ การปกครอง/ ขนาดของ โรงเรียน	ภาคเรียนที่ 1				ภาคเรียนที่ 2				รวม
	ค่าใช้จ่ายที่เป็นตัวเงิน			รวม	ค่าใช้จ่ายที่เป็นตัวเงิน			รวม	
	ที่จ่ายให้	ที่ไม่ได้จ่าย	ค่าใช้จ่ายที่ไม่ใช่		ที่จ่ายให้	ที่ไม่ได้จ่าย	ค่าใช้จ่ายที่ไม่ใช่		
	โรงเรียน โดยตรง	ให้โรงเรียน โดยตรง	ตัวเงินโดยเฉลี่ย		โรงเรียน โดยตรง	ให้โรงเรียน โดยตรง	ตัวเงินโดยเฉลี่ย		
เขตบึงกุ่ม									
ขนาดเล็ก	21,720	10,000	15,625	47,345	20,000	10,000	15,625	30,000	61,720
ขนาดกลาง	24,128	12,750	15,625	52,503	21,628	12,750	15,625	34,378	71,256
ขนาดใหญ่	40,650	18,500	15,625	74,775	33,000	18,500	15,625	51,500	110,650
เขตบางกะปิ									
ขนาดเล็ก	26,000	17,500	15,625	59,125	25,000	17,500	15,625	42,500	86,000
ขนาดกลาง	15,500	15,000	15,625	46,125	14,000	15,000	15,625	29,000	59,500
ขนาดใหญ่	16,000	11,250	15,625	42,875	14,500	11,250	15,625	25,750	53,000
เขตมีนบุรี									
ขนาดเล็ก	28,300	21,000	15,625	64,925	26,800	21,000	15,625	47,800	97,100
ขนาดกลาง	23,500	12,750	15,625	51,875	21,300	12,750	15,625	34,050	70,300
ขนาดใหญ่	13,500	15,000	15,625	44,125	9,000	15,000	15,625	24,000	52,500

ที่มา: จากการสอบถามข้อมูลภาคสนาม ณ เดือนเมษายน 2556

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นของผู้ปกครองเกี่ยวกับเหตุผลในการตัดสินใจส่งเด็กเข้าศึกษาระดับชั้นเตรียมอนุบาลในโรงเรียนเอกชน

จากการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นของผู้ปกครองเกี่ยวกับเหตุผลในการตัดสินใจส่งเด็กเข้าศึกษาระดับชั้นเตรียมอนุบาลในโรงเรียนเอกชนได้ผลสรุปแยกเป็น 2 ประเด็น คือ เหตุผลที่ผู้ปกครองตัดสินใจส่งเด็กเข้าศึกษาระดับชั้นเตรียมอนุบาลในโรงเรียนเอกชน และเหตุผลที่ผู้ปกครองตัดสินใจส่งเด็กเข้าศึกษาในโรงเรียนเอกชนแต่ละแห่ง

1. เหตุผลที่ผู้ปกครองตัดสินใจส่งเด็กเข้าศึกษาระดับชั้นเตรียมอนุบาลในโรงเรียนเอกชน

จากข้อมูลตาราง 17 พบว่า ผู้ปกครองนักเรียนเตรียมอนุบาลในโรงเรียนเอกชนส่วนใหญ่ตัดสินใจส่งเด็กเข้าศึกษาระดับชั้นเตรียมอนุบาลในโรงเรียนเอกชนมากที่สุดเพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมพัฒนาการด้านต่างๆ ให้แก่เด็กก่อนที่จะเข้าศึกษาในระดับชั้นอนุบาล รองลงมาคือค่าใช้จ่ายที่จ้างคนมาเลี้ยงเด็กที่บ้านโดยรวมอาจน้อยกว่าแต่การที่เด็กเข้าศึกษาจะได้รับการพัฒนาในด้านต่างๆ ที่ดีกว่าค่าใช้จ่ายโดยรวมน้อยกว่าจ้างคนมาเลี้ยงเด็กที่บ้าน และเพื่อแบ่งเบาภาระการเลี้ยงดูเด็กของญาติผู้ใหญ่ที่บ้าน คิดเป็นร้อยละ 37.45, 37.02, 23.83 และ 1.70 ตามลำดับ

ตาราง 17 ความคิดเห็นของผู้ปกครองที่ตัดสินใจส่งเด็กเข้าศึกษาระดับชั้นเตรียมอนุบาลในโรงเรียนเอกชน

เหตุผล	จำนวน (คน)*	ร้อยละ
1. เพื่อเตรียมความพร้อมพัฒนาการด้านต่างๆ ให้แก่เด็กก่อนที่จะเข้าศึกษาในระดับชั้นอนุบาล	88	37.45
2. ค่าใช้จ่ายการจ้างคนมาเลี้ยงเด็กที่บ้านโดยรวมน้อยกว่าแต่เด็กที่เข้าศึกษาจะได้รับการพัฒนาในด้านต่างๆ ที่ดีกว่า	87	37.02
3. ค่าใช้จ่ายในการเข้าศึกษาระดับชั้นเตรียมอนุบาลโดยรวมน้อยกว่าการจ้างคนมาเลี้ยงเด็กที่บ้าน	56	23.83
4. เพื่อแบ่งเบาภาระการเลี้ยงดูของญาติผู้ใหญ่ที่บ้าน	4	1.70
รวม	235	100

หมายเหตุ สามารถเลือกตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ*

2. เหตุผลที่ผู้ปกครองตัดสินใจส่งเด็กเข้าศึกษาในโรงเรียนเอกชนแต่ละแห่ง

จากข้อมูลตาราง 18 พบว่า ผู้ปกครองนักเรียนเตรียมอนุบาลตัดสินใจส่งเด็กเข้าศึกษาในโรงเรียนเอกชนที่ตนเลือกในแต่ละแห่ง เนื่องด้วยเหตุผลที่ว่าโรงเรียนมีชื่อเสียง/คุณภาพ/มาตรฐานที่น่าเชื่อถือในการพัฒนาเด็กเป็นจำนวนมากที่สุด รองลงมาคือเด็กสามารถเข้าศึกษาได้ต่อเนื่องถึงระดับชั้นประถมศึกษาและระดับชั้นมัธยมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 65.83 ร้อยละ 18.33 และร้อยละ 15.83 ตามลำดับ

ตาราง 18 ความคิดเห็นของผู้ปกครองที่ตัดสินใจส่งเด็กเข้าศึกษาในโรงเรียนเอกชนแต่ละแห่ง

เหตุผล	จำนวน (คน)*	ร้อยละ
1. โรงเรียนมีชื่อเสียง/คุณภาพ/มาตรฐานที่น่าเชื่อถือในการพัฒนาเด็ก	79	65.83
2. สามารถให้เด็กเข้าศึกษาได้ต่อเนื่องถึงระดับชั้นประถมศึกษา	22	18.33
3. สามารถให้เด็กเข้าศึกษาได้ต่อเนื่องถึงระดับชั้นมัธยมศึกษา	19	15.83
รวม	120	100

หมายเหตุ สามารถเลือกตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ*

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ในบทนี้จะเป็นการสรุปผลการศึกษาวิจัยทั้งหมด พร้อมทั้งอภิปรายผลและข้อเสนอแนะ โดยมีรายละเอียดตามลำดับ ดังนี้

1. ความมุ่งหมาย ความสำคัญและขอบเขตของการวิจัย
2. สรุปผลการวิจัยและอภิปรายผล
3. ข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของผู้ปกครองของเด็กเตรียมอนุบาลในโรงเรียนเอกชน เขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2
2. เพื่อวิเคราะห์ค่าใช้จ่ายของผู้ปกครองของเด็กที่เข้าศึกษาระดับชั้นเตรียมอนุบาลในโรงเรียนเอกชน เขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2

ความสำคัญของการวิจัย

ผลการศึกษาวิจัยครั้งนี้จะเป็นประโยชน์ต่อผู้เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. การทราบเกี่ยวกับสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของผู้ปกครองของเด็กที่เข้าศึกษาระดับชั้นเตรียมอนุบาลในโรงเรียนเอกชนของกลุ่มตัวอย่าง เป็นประโยชน์ต่อโรงเรียนเอกชนในการนำข้อมูลไปใช้เป็นแนวทางเพื่อจัดการเรียนการสอนระดับชั้นเตรียมอนุบาลได้อย่างเหมาะสม
2. การทราบเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายของผู้ปกครองของเด็กที่เข้าศึกษาระดับชั้นเตรียมอนุบาลในโรงเรียนเอกชนของกลุ่มตัวอย่าง เป็นประโยชน์ต่อโรงเรียนเอกชนเพื่อเป็นข้อมูลในการนำไปประกอบการกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมการศึกษาระดับชั้นเตรียมอนุบาล และเป็นประโยชน์ต่อผู้ปกครองในการวางแผนทางการเงินและตัดสินใจลงทุนให้เด็กเข้าศึกษาระดับชั้นเตรียมอนุบาล

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้ปกครองของเด็กที่เข้าศึกษาระดับชั้นเตรียมอนุบาลในโรงเรียนเอกชนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ที่ตั้งอยู่ในเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้ปกครองของเด็กที่เข้าศึกษาระดับชั้นเตรียมอนุบาลในโรงเรียนเอกชนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ที่ตั้งอยู่ในเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 จำนวน 90 คน ซึ่งได้มาจากการเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยวิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi-stage Sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นแบบสอบถามเพื่อวิเคราะห์ค่าใช้จ่ายของผู้ปกครองของเด็กในการศึกษาระดับชั้นเตรียมอนุบาลในโรงเรียนเอกชน เขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ส่วน โดยส่วนที่ 1 แบ่งออกเป็น 3 ตอน ประกอบด้วย ตอนที่ 1 เป็นสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของผู้ปกครอง จำนวน 8 ข้อ ตอนที่ 2 เป็นข้อมูลเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายของผู้ปกครองในการส่งเด็กเข้าศึกษาระดับชั้นเตรียมอนุบาลในโรงเรียนเอกชน เขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 จำนวน 3 ข้อ ตอนที่ 3 เป็นความคิดเห็นอื่นๆ ของผู้ปกครอง จำนวน 2 ข้อ และส่วนที่ 2 ประกอบด้วย ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายในการศึกษาระดับชั้นเตรียมอนุบาลในโรงเรียนเอกชน จำนวน 6 ข้อ และตอนที่ 2 เป็นข้อคำถามอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียนเอกชน จำนวน 3 ข้อ

การจัดกระทำข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยกระทำการประมวลผลข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป โดยดำเนินการตามลำดับดังนี้

1. แสดงข้อมูลรายละเอียดทั่วไปเกี่ยวกับสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของผู้ปกครองนักเรียนเตรียมอนุบาลในโรงเรียนเอกชนโดยใช้ค่าเฉลี่ย ร้อยละ และการเปรียบเทียบค่าสัดส่วน
2. การวิเคราะห์ค่าใช้จ่ายของผู้ปกครองของเด็กที่เข้าศึกษาระดับชั้นเตรียมอนุบาลในโรงเรียนเอกชนโดยใช้ค่าเฉลี่ย ร้อยละ และการเปรียบเทียบค่าสัดส่วน
3. แสดงความคิดเห็นของผู้ปกครองเกี่ยวกับการตัดสินใจส่งเด็กเข้าศึกษาระดับชั้นเตรียมอนุบาลในโรงเรียนเอกชนโดยใช้ค่าร้อยละ

สรุปผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ค่าใช้จ่ายของผู้ปกครองของเด็กในการศึกษาระดับชั้นเตรียมอนุบาลในโรงเรียนเอกชน เขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 ผลการศึกษาค้นคว้าสามารถสรุปได้ดังนี้

1. สถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของผู้ปกครองเตรียมอนุบาลในโรงเรียนเอกชน เขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 พบว่า ผู้ปกครองนักเรียนเตรียมอนุบาลในโรงเรียนเอกชนส่วนมากเป็นเพศหญิง (ร้อยละ 45.56) มีอายุอยู่ในช่วง 35-44 ปี (ร้อยละ 41.44) โดยมีอายุสูงสุดเท่ากับ 65 ปี อายุต่ำสุดเท่ากับ 25 ปี และอายุเฉลี่ยเท่ากับ 38 ปี 6 เดือน ผู้ปกครองส่วนใหญ่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า (ร้อยละ 84.44) ส่วนมากประกอบอาชีพเป็นพนักงานบริษัทเอกชน (ร้อยละ 51.11) และมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนอยู่ในช่วง 33,000 - 52,999 บาท (ร้อยละ 41.11) ซึ่งรายได้เฉลี่ยต่อเดือนสูงสุดเท่ากับ 54,000 บาท รายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่ำสุดเท่ากับ 13,000 บาท และมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน เท่ากับ 24,237.83 บาท

2. รายได้เฉลี่ยต่อเดือนของผู้ปกครองเตรียมอนุบาลในโรงเรียนเอกชน เมื่อจำแนกตามสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคม พบว่า รายได้เฉลี่ยต่อเดือนของผู้ปกครองมากที่สุดอยู่ในช่วง 33,000 - 52,999 บาท (ร้อยละ 86.7) โดยส่วนมากเป็นผู้ปกครองที่เป็นเพศหญิง (ร้อยละ 50.0) มีอายุอยู่ในช่วง 35-44 ปี (ร้อยละ 38.9) สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า (ร้อยละ 73.3) และประกอบอาชีพเป็นพนักงานบริษัทเอกชน (ร้อยละ 44.4)

3. การวิเคราะห์ค่าใช้จ่ายของผู้ปกครองในการส่งเด็กในการศึกษาระดับชั้นเตรียมอนุบาลในโรงเรียนเอกชน เขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 พบว่า ค่าใช้จ่ายของผู้ปกครอง แบ่งออกเป็น ค่าใช้จ่ายที่เป็นตัวเงินและค่าใช้จ่ายที่ไม่ใช่ตัวเงิน

3.1 ค่าใช้จ่ายที่เป็นตัวเงิน สามารถแบ่งออกได้เป็นค่าใช้จ่ายที่จ่ายให้โรงเรียนเอกชนโดยตรง และที่ไม่ได้จ่ายให้โรงเรียนเอกชนโดยตรง

1) ค่าใช้จ่ายที่เป็นตัวเงินที่จ่ายให้โรงเรียนเอกชนโดยตรง ได้แก่ ค่าธรรมเนียมการศึกษา (รวมค่าธรรมเนียมแรกเข้า) ค่าหนังสือและเอกสาร ค่าวัสดุอุปกรณ์ ค่าเสริมวิชาการ/พัฒนาการอื่นๆ ค่าชุดเครื่องแบบ และค่าใช้จ่ายอื่น เมื่อเปรียบเทียบค่าใช้จ่ายตามขนาดของโรงเรียนในแต่ละเขตพื้นที่การปกครอง พบว่า ในเขตบึงกุ่มโรงเรียนขนาดใหญ่มีค่าใช้จ่ายสูงสุด เท่ากับ 40,650 บาทต่อคนต่อภาคการศึกษา แต่ในเขตบางกะปิและเขตมีนบุรีโรงเรียนขนาดเล็กมีค่าใช้จ่ายที่เป็นตัวเงินสูงสุด เท่ากับ 26,000 และ 28,300 บาทต่อคนต่อภาคการศึกษา ตามลำดับ ทั้งนี้ยังพบว่าค่าใช้จ่ายเฉลี่ยที่เป็นตัวเงินที่จ่ายให้โรงเรียนโดยตรงเมื่อจำแนกตามเขตพื้นที่การศึกษา พบว่า เขตบึงกุ่มมีค่าใช้จ่ายเฉลี่ยที่เป็นตัวเงินมากที่สุดเท่ากับ 28,833 บาทต่อคนต่อภาคการศึกษา รองลงมาคือ เขตมีนบุรี และน้อยที่สุดคือ

เขตบางกะปิ เท่ากับ 21,767 และ 19,167 บาทต่อภาคการศึกษา ตามลำดับ เมื่อจำแนกตามขนาดของโรงเรียน พบว่า โรงเรียนขนาดเล็กมีค่าใช้จ่ายเฉลี่ยที่เป็นตัวเงินมากที่สุด เท่ากับ 25,340 บาทต่อคนต่อภาคการศึกษา รองลงมาคือโรงเรียนขนาดใหญ่ และโรงเรียนขนาดเล็ก มีค่าใช้จ่ายเฉลี่ยที่เป็นตัวเงินมากที่สุด เท่ากับ 23,383 และ 21,043 บาทต่อภาคการศึกษา ตามลำดับ และสัดส่วนค่าใช้จ่ายเฉลี่ยที่เป็นตัวเงินที่จ่ายให้โรงเรียนเอกชนโดยตรงตามขนาดของโรงเรียน พบว่า ขนาดเล็ก : ขนาดกลาง : ขนาดใหญ่ มีค่าเท่ากับ 1.20 : 1 : 1.11

2) ค่าใช้จ่ายที่เป็นตัวเงินที่ไม่ได้จ่ายให้โรงเรียนเอกชนโดยตรงของผู้ปกครอง เมื่อเปรียบเทียบค่าใช้จ่ายตามขนาดของโรงเรียนในแต่ละเขตพื้นที่การปกครอง พบว่า ในเขตบึงกุ่ม โรงเรียนขนาดใหญ่มีค่าใช้จ่ายสูงที่สุด เท่ากับ 18,500 บาทต่อคนต่อภาคการศึกษา แต่ในเขตบางกะปิ และเขตมีนบุรีโรงเรียนขนาดเล็กมีค่าใช้จ่ายที่เป็นตัวเงินสูงสุด เท่ากับ 17,500 และ 21,000 บาทต่อคนต่อภาคการศึกษา ตามลำดับ ทั้งนี้ยังพบว่าค่าใช้จ่ายเฉลี่ยที่เป็นตัวเงินที่ไม่ได้จ่ายให้โรงเรียนเอกชนโดยตรงเมื่อจำแนกตามเขตพื้นที่การศึกษา พบว่า เขตบึงกุ่มมีค่าใช้จ่ายเฉลี่ยที่เป็นตัวเงินมากที่สุด เท่ากับ 16,250 บาทต่อคนต่อภาคการศึกษา รองลงมาคือเขตบางกะปิ และเขตมีนบุรี เท่ากับ 14,583 และ 13,750 บาทต่อคนต่อภาคการศึกษา ตามลำดับ เมื่อจำแนกตามขนาดของโรงเรียน พบว่า โรงเรียนขนาดเล็กมีค่าใช้จ่ายเฉลี่ยที่เป็นตัวเงินมากที่สุด เท่ากับ 16,167 บาทต่อคนต่อภาคการศึกษา รองลงมาคือโรงเรียนขนาดใหญ่ และโรงเรียนขนาดเล็ก มีค่าใช้จ่ายเฉลี่ยที่เป็นตัวเงินมากที่สุด เท่ากับ 14,917 และ 13,500 บาทต่อคนต่อภาคการศึกษา ตามลำดับ และสัดส่วนค่าใช้จ่ายเฉลี่ยที่เป็นตัวเงินที่จ่ายให้โรงเรียนเอกชนโดยตรงตามขนาดของโรงเรียน พบว่า ขนาดเล็ก : ขนาดกลาง : ขนาดใหญ่ มีค่าเท่ากับ 1.20 : 1 : 1.10

3.2 ค่าใช้จ่ายของผู้ปกครองที่ไม่ได้เป็นตัวเงินที่ต้องสูญเสียอันเนื่องจากการรับส่งเด็กเข้าศึกษาเตรียมอนุบาลในโรงเรียนเอกชน หรือค่าเสียโอกาสในการรับรายได้จากการทำงานที่ผู้ปกครองต้องสูญเสียไปเนื่องจากการใช้เวลาในการรับส่งเด็ก คือ ค่าเสียโอกาสในการรับรายได้ที่เกิดขึ้นเนื่องจากการรับส่งเด็ก พบว่า ค่าเสียโอกาสโดยเฉลี่ยมีค่าเท่ากับ 15,625 บาทต่อคนต่อภาคการศึกษา

4. แหล่งที่มาของภาระค่าใช้จ่ายที่เป็นตัวเงินของผู้ปกครองนักเรียนเตรียมอนุบาลในโรงเรียนเอกชนส่วนใหญ่มาจากรายได้ในทุกกรณี ยกเว้นกรณีที่ผู้ปกครองไม่ใช่บิดาหรือมารดาที่ไม่ได้จ่ายค่าใช้จ่ายให้โรงเรียนโดยตรงมีแหล่งที่มาจากเงินออมและการกู้ยืมในสัดส่วนที่เท่ากัน

5. ค่าใช้จ่ายรวมของผู้ปกครองที่เป็นตัวเงินในภาคเรียนที่ 1 เมื่อจำแนกตามขนาดของโรงเรียน พบว่า โรงเรียนขนาดเล็กในเขตบางกะปิและเขตมีนบุรีมีค่าใช้จ่ายมากที่สุด เท่ากับ 43,500 และ 49,300 บาทต่อคนต่อภาคการศึกษา ตามลำดับ แต่ในเขตบึงกุ่มโรงเรียนขนาดใหญ่มีค่าใช้จ่ายรวมที่เป็นตัวเงินมากที่สุด 59,150 บาทต่อคนต่อภาคการศึกษา และมีค่ามากที่สุดเมื่อจำแนกตามเขตพื้นที่

การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 โดยค่าใช้จ่ายรวมทั้งที่เป็นตัวเงินและไม่ใช้ตัวเงินของผู้ปกครองที่จ่ายให้โรงเรียนเอกชนขนาดใหญ่ในเขตบึงกุ่มมีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด เท่ากับ 74,775 บาทต่อคนต่อภาคการศึกษา

6. ค่าใช้จ่ายรวมของผู้ปกครองทั้งที่เป็นตัวเงินและไม่ใช้ตัวเงินในภาคเรียนที่ 2 เมื่อจำแนกตามขนาดของโรงเรียน พบว่า โรงเรียนขนาดเล็กในเขตบางกะปิและเขตมีนบุรีมีค่าใช้จ่ายมากที่สุด เท่ากับ 42,500 และ 47,800 บาทต่อคนต่อภาคการศึกษา ตามลำดับ แต่ในเขตบึงกุ่มโรงเรียนขนาดใหญ่มีค่าใช้จ่ายรวมทั้งที่เป็นตัวเงินมากที่สุด 51,500 บาทต่อคนต่อภาคการศึกษา และมีค่ามากที่สุดเมื่อจำแนกตามเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2

7. ค่าใช้จ่ายรวมของผู้ปกครองทั้งที่เป็นตัวเงินและไม่ใช้ตัวเงินโดยประมาณตลอดทั้งปีการศึกษา เมื่อจำแนกตามเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 และขนาดของโรงเรียนเอกชน พบว่า ค่าใช้จ่ายรวมของผู้ปกครองที่จ่ายให้โรงเรียนขนาดใหญ่ในเขตบึงกุ่มมีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด เท่ากับ 110,650 บาทต่อคนต่อปีการศึกษา โดยในเขตบางกะปิและมีนบุรีเป็นโรงเรียนขนาดเล็กที่มีค่าใช้จ่ายรวมของผู้ปกครองสูงที่สุด เท่ากับ 86,000 และ 97,100 บาทต่อคนต่อปีการศึกษา ตามลำดับ

8. ผู้ปกครองนักเรียนเตรียมอนุบาลในโรงเรียนเอกชนส่วนใหญ่ตัดสินใจส่งเด็กเข้าศึกษาระดับชั้นเตรียมอนุบาลในโรงเรียนเอกชนด้วยเหตุผลเพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมพัฒนาการด้านต่างๆ ให้แก่เด็กก่อนที่จะเข้าศึกษาต่อในระดับชั้นอนุบาลมากที่สุด และเหตุผลสำคัญที่สุดในการส่งเด็กเข้าศึกษาในโรงเรียนเอกชนแต่ละแห่งคือ โรงเรียนมีชื่อเสียง/คุณภาพ/มาตรฐาน และเป็นที่น่าเชื่อถือในการพัฒนาเด็ก

อภิปรายผล

จากผลการศึกษาวิจัยสามารถนำมาอภิปรายผลในประเด็นที่สำคัญได้ดังนี้

1. จากข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของผู้ปกครองนักเรียนเตรียมอนุบาลในโรงเรียนเอกชน พบว่า ผู้ปกครองส่วนใหญ่ที่ส่งเด็กเข้าศึกษาระดับชั้นเตรียมอนุบาลในโรงเรียนเป็นผู้มีรายได้เฉลี่ยอยู่ในระดับต่ำเมื่อเปรียบเทียบกับจำนวนผู้ปกครองทั้งหมด นอกจากนี้ยังมีอายุอยู่ในวัยทำงาน (ช่วงอายุ 35 – 44 ปี) เป็นผู้ประกอบอาชีพเป็นพนักงานบริษัทเอกชน และมีแหล่งที่มาของภาระค่าใช้จ่ายมาจากรายได้ประจำเป็นส่วนใหญ่ จึงเป็นผลให้ผู้ปกครองต้องส่งเด็กเข้าศึกษาระดับชั้นเตรียมอนุบาลในโรงเรียนเอกชน ทั้งนี้อาจจะเพราะผู้ปกครองต้องรับภาระหารายได้เพื่อดูแลครอบครัว จึงต้องออกไปทำงานนอกบ้านและไม่มีเวลาดูแลเด็ก หรือไม่มีบุคคลอื่นเลี้ยงดูเด็ก

2. จากผลการศึกษาซึ่งพบว่า ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยที่เป็นตัวเงินที่ต้องจ่ายให้โรงเรียนเอกชนโดยตรงเมื่อจำแนกตามขนาดของโรงเรียนขนาดใหญ่ในเขตบึงกุ่ม และโรงเรียนขนาดเล็กในเขตบางกะปิและเขตมีนบุรีมีค่าสูงที่สุด น่าจะถูกกำหนดมาจากโครงสร้างการผลิตของโรงเรียนแต่ละแห่ง โดยค่าใช้จ่ายเฉลี่ยที่เป็นตัวเงินที่จ่ายให้โรงเรียนเอกชนขนาดใหญ่ในเขตบึงกุ่มที่มีค่าสูงน่าจะเป็นเพราะโรงเรียนเอกชนได้จัดหาสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ (Facilities) ประเภทโครงสร้างพื้นฐานในโรงเรียน (Infrastructure)

ให้แก่เด็กเป็นจำนวนมากหรือมีความทันสมัย ส่วนค่าใช้จ่ายโดยเฉลี่ยที่เป็นตัวเงินที่จ่ายให้โรงเรียนเอกชนขนาดเล็กในเขตบางกะปิและเขตมีนบุรีที่มีค่าสูงน่าจะเป็นเพราะค่าใช้จ่ายดำเนินการของหลักสูตรเตรียมอนุบาลต่อคนของโรงเรียนเอกชนมีค่าสูง ซึ่งสอดคล้องกับหลักการทางเศรษฐศาสตร์การวิเคราะห์ต้นทุนการผลิต

3. จากผลการศึกษาซึ่งพบว่า ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยโดยรวมที่ผู้ปกครองต้องจ่ายจากการเรียกเก็บของโรงเรียนเอกชนแต่ละแห่งในภาคเรียนที่ 1 อาจสะท้อนให้เห็นถึงว่าไม่ได้มีความแตกต่างของจำนวนเงินกันมากเมื่อเปรียบเทียบกับภาคเรียนที่ 2 ทั้งนี้ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยโดยรวมของโรงเรียนเอกชนในภาคเรียนที่ 2 ที่ลดลงนั้น เนื่องจากผู้ปกครองไม่ต้องจ่ายค่าธรรมเนียมการศึกษาส่วนที่เป็นค่าธรรมเนียมแรกเข้าของโรงเรียนเอกชนบางแห่ง และไม่ต้องจ่ายค่าเสื้อผ้า และรายการค่าใช้จ่ายอื่นๆ เช่น ค่าประกันอุบัติเหตุ (รายปี) เหมือนกับในภาคเรียนที่ 1

4. จากการวิจัยครั้งนี้พบว่า ค่าใช้จ่ายที่ไม่ใช่ตัวเงินของผู้ปกครองที่ต้องจ่ายหรือสูญเสียไปในการส่งเด็กเข้าศึกษาระดับชั้นเตรียมอนุบาลในโรงเรียนเอกชน คือ ค่าเสียโอกาสในการรับรายได้จากการทำงานที่ผู้ปกครองต้องสูญเสียไปเนื่องจากการใช้เวลาในการรับส่งเด็กเพื่อเดินทางไปกลับระหว่างโรงเรียนกับ บ้านที่พักอาศัย ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่าค่าใช้จ่ายเฉลี่ยโดยรวมทั้งหมดที่เกิดขึ้นจริงเมื่อรวมค่าเสียโอกาสที่คิดสัดส่วนมูลค่าซึ่งเป็นจำนวนที่น้อย (ประมาณร้อยละ 29.07 ของค่าใช้จ่ายเฉลี่ยโดยรวม) เข้าไปแล้วแต่ก็นับว่าเป็นภาระค่าใช้จ่ายที่ผู้ปกครองต้องคำนึงถึงเมื่อเปรียบเทียบกับระดับรายได้ของผู้ปกครองที่อาจจะส่งผลกระทบต่อตัดสินใจส่งเด็กเข้าศึกษาระดับชั้นเตรียมอนุบาลในโรงเรียนเอกชน

5. จากผลการศึกษาเกี่ยวกับการตัดสินใจส่งเด็กเข้าศึกษาระดับชั้นเตรียมอนุบาลในโรงเรียนเอกชนของผู้ปกครองส่วนใหญ่มีความสอดคล้องกับความมุ่งหมายและแนวคิดการจัดการเรียนการสอนระดับชั้นเตรียมอนุบาลของโรงเรียนเอกชน โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อเตรียมความพร้อมและส่งเสริมพัฒนาการในด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญาให้แก่เด็ก

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากการวิจัยครั้งนี้

1. จากการศึกษาซึ่งพบว่า ผู้ปกครองที่ส่งเด็กเข้าศึกษาระดับชั้นเตรียมอนุบาลในโรงเรียนเอกชนมีฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมอยู่ในระดับไม่สูงมากนัก ดังนั้นโรงเรียนเอกชนควรกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมและค่าใช้จ่ายอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเข้าศึกษาในระดับชั้นเตรียมอนุบาลให้เหมาะสมกับสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของผู้ปกครองของเด็กดังกล่าว โดยทางโรงเรียนอาจจัดให้มีรูปแบบการจัดเก็บค่าธรรมเนียมและค่าใช้จ่ายอื่นๆ ให้มีความหลากหลายและสามารถแบ่งเบาภาระค่าใช้จ่ายให้กับผู้ปกครองได้

2. จากการศึกษาซึ่งพบว่า โรงเรียนในแต่ละเขตพื้นที่การปกครองมีค่าใช้จ่ายในการเข้าศึกษาระดับชั้นเตรียมอนุบาลที่ไม่แตกต่างกันมากนัก โดยเมื่อจำแนกตามขนาดของโรงเรียนเอกชน ทำให้ทราบว่าโรงเรียนเอกชนขนาดใหญ่และขนาดเล็กมีค่าใช้จ่ายที่สูง หากโรงเรียนมีนโยบายที่จะให้ความสำคัญกับต้นทุนค่าใช้จ่ายเฉลี่ยของโรงเรียนให้มีค่าที่ต่ำลงควรปรับเปลี่ยนขนาดของโรงเรียนให้อยู่ในจุดที่เหมาะสม (โรงเรียนขนาดกลาง) อาทิเช่น โรงเรียนที่เป็นผู้ประกอบการใหม่และโรงเรียนขนาดเล็กที่ได้เปิดดำเนินการอยู่ก่อนแล้วควรจะทำให้ความสำคัญกับการปรับขนาดโรงเรียนให้เป็นขนาดกลาง และโรงเรียนขนาดใหญ่ที่ได้เปิดดำเนินการอยู่ก่อนแล้วควรจะหาวิธีการใช้และได้ประโยชน์จากการลงทุนในต้นทุนคงที่ที่ได้ดำเนินการมาก่อนหน้า เช่น การให้เช่าสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวกภายในโรงเรียนเพื่อจัดกิจกรรมเสริมจากการเรียนการสอนปกติ เป็นต้น

3. จากผลการศึกษาที่พบ การที่ผู้ปกครองตัดสินใจส่งเด็กเข้าศึกษาระดับชั้นเตรียมอนุบาลในโรงเรียนเอกชน แสดงว่าผู้ปกครองเห็นถึงความสำคัญของหลักสูตรระดับชั้นเตรียมอนุบาลในโรงเรียนเอกชน ซึ่งผู้ปกครองหวังว่าเด็กจะมีความพร้อมและได้รับการส่งเสริมพัฒนาการในด้านต่างๆ (ร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา) ดังนั้นทางโรงเรียนเอกชนจึงควรจัดรูปแบบการเรียนการสอนระดับชั้นเตรียมอนุบาลให้สอดคล้องกับความคาดหวังของผู้ปกครอง

4. จากผลการศึกษาเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายที่ผู้ปกครองต้องรับภาระจ่ายให้โรงเรียนเอกชน พบว่าค่าใช้จ่ายที่ต้องจ่ายของผู้ปกครองมีทั้งที่เป็นตัวเงินและไม่เป็นตัวเงิน ซึ่งผู้ปกครองสามารถตัดสินใจได้ว่า จะส่งเด็กเข้าศึกษาระดับชั้นเตรียมอนุบาลในโรงเรียนเอกชนหรือไม่ หากยินดีที่จะจ่ายค่าใช้จายทั้งที่เป็นตัวเงินและไม่เป็นตัวเงิน ซึ่งจะขึ้นอยู่กับสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของผู้ปกครอง ทั้งนี้ถ้าผู้ปกครองต้องการส่งเด็กเข้าโรงเรียนเอกชนขนาดใหญ่อาจจะเป็นเพราะสาเหตุที่โรงเรียนได้จัดสิ่งอำนวยความสะดวกหรือกิจกรรมเสริมพัฒนาการให้เด็กมากกว่าโรงเรียนเอกชนแห่งอื่น

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาวิจัยเกี่ยวกับสาเหตุที่แท้จริงที่ส่งผลให้เกิดความแตกต่างของค่าใช้จ่ายในการเข้าศึกษาระดับชั้นเตรียมอนุบาลในโรงเรียนเอกชนของแต่ละเขตพื้นที่การศึกษาและแต่ละขนาดโรงเรียน

2. ควรศึกษาเพิ่มเติมเกี่ยวกับค่าเสียโอกาสของเงินที่อาจจะเกิดขึ้นอันเนื่องมาจากการลงทุนทางการศึกษาในระดับชั้นเตรียมอนุบาล

บรรณานุกรม

- กัลยา วานิชย์บัญชา.(2550). สถิติสำหรับการวิจัย. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2554). หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546. สืบค้นเมื่อ 28 มิถุนายน 2554, จาก www.moe.go.th
- กุลยา ตันติผลลาชีวะ; และคนอื่น ๆ. (2548). รายงานผลการวิจัยเรื่องการจัดการศึกษาปฐมวัยตามแนวพระราชดำริของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี. กรุงเทพฯ: สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย ภาควิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- _____ (2549). หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสำหรับเด็กไทยในสายตาผู้ปกครอง. กรุงเทพฯ: สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- จิราภรณ์ ไทยวร. (2551). ความคิดเห็นของผู้ปกครองในการตัดสินใจส่งบุตรหลานเข้าเรียนในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองอ่างทอง. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม. ถ่ายเอกสาร.
- จุฑาดา เครือหงส์. (2550). การศึกษาเปรียบเทียบเกณฑ์การตัดสินใจของผู้ปกครองที่ส่งบุตรหลานเข้าเรียนอนุบาลในโรงเรียนเอกชน เขตสะพานสูง กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (การวัดและการประเมินผลการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยรามคำแหง. ถ่ายเอกสาร.
- เฉลิมผล แจ่มจันทร์. (2555). ดัชนีการพัฒนามนุษย์ ปี 2556 กับความรุ่งโรจน์ของ (โลก) ทางใต้. สืบค้นเมื่อ 29 ธันวาคม 2555, จาก <http://www2.ipsr.mahidol.ac.th/newsletter/index.php/component/content/article/90-vol33-no5/123-vol33-no5-issue01>
- ณัฐฐาภรณ์ เลี่ยมจรัสกุล. (2555). การวิเคราะห์ค่าใช้จ่ายทางการศึกษาของครัวเรือนไทยภายใต้โครงการเรียนฟรี 15 ปี. เชียงใหม่: สถาบันศึกษานโยบายสาธารณะ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ดุษฎี จิรัชตรมงคล. (2550). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของผู้ปกครองในการเลือกให้บุตรศึกษาในระดับอนุบาลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย. เชียงใหม่: คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- เทียน ทองแก้ว. (ม.ป.ป.). ทฤษฎีทุนมนุษย์ (Human Capital). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต.
- นพวรรณ จงวัฒนา; และคนอื่น ๆ. (2524). เอกสารวิจัยที่ 3 ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับบุตรในเขตกรุงเทพมหานคร. กรุงเทพฯ: สถาบันประชากรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

นภเนตร ธรรมบวร; และคนอื่นๆ. (2542). *ประสบการณ์การศึกษาปฐมวัยของต่างประเทศ*. กรุงเทพฯ:

สถาบันแห่งชาติเพื่อการศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัย.

นิตยา สุวรรณศรี. (2540). *การศึกษาก่อนวัยเรียน*. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: คอมแพคปรีนท์.

บุญคง หันจางสิทธิ์. (2549). *เศรษฐศาสตร์การพัฒนามนุษย์*. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: โอ เอส.พรีนติ้ง
เฮ้าส์.

ปิติ วาสนาดำรงดี. (2553). *ผลสำรวจค่าธรรมเนียมโรงเรียนอนุบาล*. สืบค้นเมื่อ 10 มีนาคม 2554, จาก

<http://www.chaladsue.com/index.php/%E0%B9%80%E0%B8%A3%E0%B8%B7%E0%B9%88%E0%B8%AD%E0%B8%87%E0%B9%80%E0%B8%94%E0%B9%88%E0%B8%99%E0%B8%A8%E0%B8%B9%E0%B8%99%E0%B8%A2%E0%B9%8C%E0%B8%97%E0%B8%94%E0%B8%AA%E0%B8%AD%E0%B8%9A%E0%B8%89%E0%B8%A5%E0%B8%B2%E0%B8%94%E0%B8%8B%E0%B8%B7%E0%B9%89%E0%B8%AD.html?start=54>

ประชุม อินทรโชติ. (ม.ป.ป.). *เศรษฐศาสตร์กำลังคน*. สืบค้นเมื่อ 10 พฤษภาคม 2554, จาก

https://www.google.co.th/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=1&ved=0CCoQFjAA&url=http%3A%2F%2Fwww.bestchum.com%2Ffiles%2F60360_.doc&ei=2zpgUoelNfYWQrQeoh4HQB&usg=AFQjCNGQoT9VaQK_0gvBroAYeXA2Gr2cqA&sig2=msSlegoPRKjXcCPZFhbEzg

พัชนีดา ญาดาวงค์. (2551). *ความหมายของการศึกษาปฐมวัย*. สืบค้นเมื่อ 10 พฤษภาคม 2554, จาก

<http://www.vcharkarn.com/vblog/39525>

พรกมล ลีภักดิ์ปรีดา. (2555). *แรงจูงใจของผู้ปกครองไทยในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนโรงเรียนนานาชาติในเขตกรุงเทพมหานคร*. ปริญญานิพนธ์ บธ.ม. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยรังสิต.
ถ่ายเอกสาร.

พรพิมล สิริเจริญพร. (2546). *การจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาของโรงเรียนเอกชน เขตพื้นที่ 8 จังหวัดเชียงใหม่*. ปริญญานิพนธ์ ศษ.ม. (การบริหารการศึกษา). เชียงใหม่: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. ถ่ายเอกสาร.

ภรณ์ี คุรุรัตน์; และคนอื่นๆ. (2542). *การเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยไทย*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักงานนายกรัฐมนตรี.

- มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. (2529). *การจัดการศูนย์และโรงเรียนปฐมวัยศึกษา*. นนทบุรี: สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- เยาวพา เดชะคุปต์. (2540). *การจัดการศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัย*. กรุงเทพฯ: ภาควิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- รมณีย์ ศศิโสภาส. (2553). *การศึกษาเปรียบเทียบการตัดสินใจของผู้ปกครองที่ส่งบุตรหลานเข้าเรียนอนุบาลในโรงเรียนรัฐบาลกับเอกชน เขตบางเขน กรุงเทพมหานคร*. ปริญญาโท ค.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร. ถ่ายเอกสาร.
- ราชกิจจานุเบกษา. (2549). *ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการกำหนดมาตรฐานโรงเรียนเอกชนประเภทสามัญศึกษา ระดับก่อนประถมศึกษา ระดับประถมศึกษา และระดับมัธยมศึกษา พ.ศ. 2549*. สืบค้นเมื่อ 28 มิถุนายน 2554, จาก <http://www.kodmhai.com/Rbk/New2/N10.html>
- โรงเรียนนานาชาติสาธิตใหม่. (2555). *โปรแกรมการศึกษาเตรียมอนุบาล*. สืบค้นเมื่อ 29 ธันวาคม 2555. จาก http://www.newsathorn.com/html/academics/pre_school_nursery_th.php?id=academic_01
- โรงเรียนวัฒนาภิเษกศึกษา. (2554). *เอกสารการรับสมัครนักเรียนใหม่ระดับเตรียมอนุบาลปีการศึกษา 2554*. สืบค้นเมื่อ 15 มีนาคม 2554, จาก <http://www.patai.th.edu/home.php>
- วันรักษ์ มิ่งมณีนาคิน. (2545). *หลักเศรษฐศาสตร์จุลภาค*. พิมพ์ครั้งที่ 17. กรุงเทพฯ: บริษัทโรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช จำกัด.
- วาโร เพ็งสวัสดิ์. (2544). *การวิจัยทางการศึกษาปฐมวัย*. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- วิลาสสิน บุญทวี. (2546). *ค่าใช้จ่ายส่วนตัวของนักศึกษาและประสิทธิผลของหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้นของศูนย์ฝึกอาชีพ สอนลูกพี่. สารนิพนธ์ ค.ม. (เศรษฐศาสตร์การพัฒนามนุษย์)*. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สมชาย สุขสิริเสรีกุล. (ม.ป.ป.). *ค่าใช้จ่ายและต้นทุนการศึกษาของระบบการศึกษาของประเทศไทย*. กรุงเทพฯ: คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สุชาดา งามพรสุขสวัสดิ์. (2547). *การตัดสินใจส่งบุตรหลานเข้าเรียนระดับชั้นก่อนประถมศึกษาของผู้ปกครองนักเรียน โรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน เขตบางบอน จังหวัดกรุงเทพมหานคร*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันราชภัฏสวนดุสิต. ถ่ายเอกสาร.

- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2553). *สรุปสารสนเทศทางการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. ปีการศึกษา 2553. สืบค้นเมื่อ 28 มิถุนายน 2554, จาก* <http://www.obec.go.th>
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2543). พิมพ์ครั้งที่ 1. *การเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยของกลุ่มแนวคิดทฤษฎีต่างๆ 10 แนวคิดทฤษฎี*. กรุงเทพฯ: บมจ. อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง.
- สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน. (2556). *รายชื่อที่อยู่โรงเรียนทั่วประเทศ จำแนกตามจังหวัด. สืบค้นเมื่อ 9 เมษายน 2556, จาก* http://www.opec.go.th/UserFiles/File/sch_name/sch_name_update030456/sam1%2056.xls
- สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. (2548). *แผนที่ที่ตั้งสถานศึกษาในเขตตรวจราชการกรุงเทพมหานคร*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.).
- สำนักงานสถิติแห่งชาติ กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร. (2554). *รายงานการสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือน พ.ศ. 2543 – 2552. สืบค้นเมื่อ 28 มิถุนายน 2554, จาก* <http://ws.nic.go.th>
- สำนักงานสถิติแห่งชาติ กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร. (2554). *สรุปผลเบื้องต้นสำมะโนประชากรและเคหะ พ.ศ. 2553 สำนักงานสถิติแห่งชาติ กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร. สืบค้นเมื่อ 28 มิถุนายน 2554, จาก* <http://ws.nic.go.th>
- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. *ทิศทางการพัฒนาหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยของ สพฐ. สืบค้นเมื่อ 28 มิถุนายน 2554, จาก* <http://www.obec.go.th>
- สำนักงานส่งเสริมและพิทักษ์เด็ก. (ม.ป.ป.). *สรุปสาระสำคัญของนโยบายและแผนยุทธศาสตร์ระดับชาติด้านการพัฒนาเด็กตามแนวทางโลกที่เหมาะสมสำหรับเด็ก (พ.ศ. 2550 – 2559). พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: สำนักงานส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์เด็ก เยาวชน ผู้ด้อยโอกาส คนพิการและผู้สูงอายุ เยาวชน ภู่อาริณประสิทธิ์. (2554). เศรษฐศาสตร์จุลภาค 1. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์*
- Essa, Eva. (1996). *Introduction to Early Childhood Education*. 2nd ed. Albany: Delmar Publishers.
- Leibenstein. (1954). *A Theory of Economic – Demographic Development*. Princeton: Princeton University Press.
- N. Gregory Mankiw. (2012). *Principles of Microeconomics*. 6th ed. Mason: South-Western Cengage Learning.

แบบสอบถามข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรื่อง การวิเคราะห์ค่าใช้จ่ายของผู้ปกครองของเด็กในการเข้าศึกษาระดับชั้นเตรียมอนุบาล
ในโรงเรียนเอกชน เขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2

คำชี้แจง แบบสอบถามฉบับนี้จัดทำขึ้นเพื่อประกอบการจัดทำสารนิพนธ์ของนิสิตปริญญาโท (ภาคพิเศษ) สาขาเศรษฐศาสตร์การพัฒนามนุษย์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยแบบสอบถามชุดนี้ แบ่งออกเป็น 2 ส่วน ดังนี้

แบบสอบถามส่วนที่ 1 ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานของผู้ปกครอง

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายของผู้ปกครองในการส่งเด็กเข้าศึกษาระดับชั้นเตรียมอนุบาลในโรงเรียนเอกชน เขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อคำถามและความคิดเห็นอื่นๆ

แบบสอบถามส่วนที่ 2 ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายในการศึกษาระดับชั้นเตรียมอนุบาลในโรงเรียนเอกชน

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อคำถามอื่นๆ

ทั้งนี้ผู้จัดทำจึงใคร่ขอความกรุณาจากท่านตอบแบบสอบถามให้ครบถ้วนตามความเป็นจริง ซึ่งข้อมูลที่ได้ในครั้งนี้จะนำไปเพื่อการวิจัยและไม่มีการเผยแพร่ข้อมูลรายบุคคล และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงในการตอบแบบสอบถามครั้งนี้

นางสาววรรณ ดวงใจ

นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์การพัฒนามนุษย์

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

แบบสอบถามส่วนที่ 1

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ปกครอง (ผู้ปกครอง หมายถึง บิดา มารดา หรือบุคคลอื่นที่รับภาระเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายในการส่งเด็กเข้าศึกษาระดับชั้นเตรียมอนุบาลในโรงเรียนเอกชน)

คำชี้แจง: โปรดทำเครื่องหมาย / ลงในช่อง () ที่ตรงกับความเป็นจริงมากที่สุดเพียงคำตอบเดียวและกรณารับคำตอบลงในช่องว่างให้ครบถ้วน

1. ความเกี่ยวข้องระหว่างผู้ปกครองกับเด็ก

() บิดา/มารดา	() ปู่-ย่า/ตา-ยาย	() ลุง-ป้า
() น้ำ-อา	() อื่นๆ (ระบุ	

กรณีที่**เป็น**บิดา หรือมารดา

2. เพศ () ชาย () หญิง

3. อายุ ปี

4. ระดับการศึกษา

- () ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น หรือเทียบเท่า
() มัธยมศึกษาตอนปลาย หรือเทียบเท่า
() ระดับปริญญาตรี หรือเทียบเท่า
() สูงกว่าระดับปริญญาตรี (ระบุ

5. อาชีพ () รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ

- () พนักงานบริษัทเอกชน
() ประกอบอาชีพส่วนตัว
() รับจ้างทั่วไป
() อื่นๆ (ระบุ

6. รายได้เฉลี่ยต่อเดือนของบิดา/มารดา

..... บาท (ประมาณ)

กรณีที่**ไม่ใช่**เป็นบิดา หรือมารดา

2. เพศ () ชาย () หญิง

3. อายุ ปี

4. ระดับการศึกษา

- () ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น หรือเทียบเท่า
() มัธยมศึกษาตอนปลาย หรือเทียบเท่า
() ระดับปริญญาตรี หรือเทียบเท่า
() สูงกว่าระดับปริญญาตรี (ระบุ

5. อาชีพ () รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ

- () พนักงานบริษัทเอกชน
() ประกอบอาชีพส่วนตัว
() รับจ้างทั่วไป
() อื่นๆ (ระบุ

6. รายได้เฉลี่ยต่อเดือนของผู้ปกครองที่ไม่ใช่บิดา/

มารดา บาท (ประมาณ)

7. หากการรับภาระค่าใช้จ่ายของผู้ปกครองมีใช้อยู่ละ 100 การรับภาระส่วนที่เหลือมาจากแหล่งใด? และคิดเป็นร้อยละเท่าไร?

() เงินออม	คิดเป็นร้อยละ
() กู้ยืม	คิดเป็นร้อยละ
() บุคคลอื่นช่วยเหลือ (ระบุ	คิดเป็นร้อยละ
() แหล่งอื่นๆ (ระบุ	คิดเป็นร้อยละ

8. วิธีการเดินทางไป-กลับระหว่างบ้านพักอาศัยกับโรงเรียนของเด็ก

8.1 วิธีการเดินทางไป
(ตอนเช้า)

() บิดา/มารดา ไปส่ง
() บุคคลอื่น (ระบุ) ไปส่ง
() ขึ้นรถรับส่งประจำโรงเรียน
() ขึ้นรถรับส่งประจำของภายนอกโรงเรียน

8.2 วิธีการเดินทางกลับ
(ตอนเย็น)

() บิดา/มารดา ไปรับ
() บุคคลอื่น (ระบุ) ไปรับ
() ขึ้นรถรับส่งประจำโรงเรียน
() ขึ้นรถรับส่งประจำของภายนอกโรงเรียน

ตอนที่ 2 ค่าใช้จ่ายของผู้ปกครองในการส่งเด็กเข้าศึกษาระดับชั้นเตรียมอนุบาลในโรงเรียนเอกชน
เขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2

คำชี้แจง: โปรดพิจารณาข้อคำถามแต่ละข้อแล้วระบุคำตอบลงในช่องว่าง และทำเครื่องหมาย /
ลงในช่องที่ท่านต้องการเลือกตอบตามความเป็นจริงมากที่สุด

1. รายการค่าใช้จ่ายต่างๆ ในระดับชั้นเตรียมอนุบาลดังต่อไปนี้ ท่านได้เสียค่าใช้จ่ายเป็นจำนวนเงินเท่าไร?

รายการค่าใช้จ่าย	ผู้รับภาระค่าใช้จ่าย								จำนวนเงิน (บาท)	
	กรณีที่เป็นบิดา หรือมารดา				กรณีที่มิใช่เป็นบิดา หรือมารดา					
	รายได้	เงิน ออม	กู้ยืม	แหล่งอื่น (ระบุ)	รายได้	เงิน ออม	กู้ยืม	แหล่งอื่น (ระบุ)		
1. ค่าใช้จ่ายที่จ่ายให้โรงเรียนโดยตรงต่อภาคการศึกษา										
1.1 ค่าใช้จ่ายที่จ่ายให้โรงเรียนโดยตรง ได้แก่ - ค่าธรรมเนียมการศึกษารวม ค่าธรรมเนียมแรกเข้า - ค่าหนังสือและเอกสาร - ค่าวัสดุและอุปกรณ์ - ค่าเสริมวิชาการ/พัฒนาการ - ค่าชุดเครื่องแบบ - ค่าใช้จ่ายอื่น เช่น ค่าประกันอุบัติเหตุ รวมบาท										
2. ค่าใช้จ่ายที่จ่ายให้ภายนอกโรงเรียนต่อภาคการศึกษา										
2.1 ค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาระดับชั้นเตรียมอนุบาลโดยตรง รวมบาท										
2.2 ค่าใช้จ่ายอื่นที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาระดับชั้นเตรียมอนุบาลทางอ้อมอันเนื่องมาจากการเข้าศึกษาระดับชั้นเตรียมอนุบาล รวมบาท										

*จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่เลือกตอบ (หน่วย: คน)

2. ค่าใช้จ่ายในการรับ-ส่งเด็ก* เพื่อเข้าศึกษาระดับชั้นเตรียมอนุบาลคิดเป็นจำนวนเงิน บาท

* ค่าใช้จ่ายในการรับ-ส่ง รวมถึงค่าโดยสารพาหนะเดินทาง หรือค่าจ้างพาหนะและบุคคลอื่นเพื่อรับส่งต่อภาคการศึกษา (ประมาณ)

3. กรณีที่การเดินทางไปรับ-ส่งเด็กด้วยตนเอง ท่านเกิดความสูญเสียในกรณีดังต่อไปนี้หรือไม่

- () สูญเสียรายได้เนื่องจากการไม่ได้ทำงานล่วงเวลาจากช่วงเวลาปกติ
คิดเป็นตัวเงินโดยประมาณ บาท/ วัน หรือ บาท/ชั่วโมง
- () ไม่เกิดความสูญเสีย (ไม่มีค่าเสียโอกาส)

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อคำถามและความคิดเห็นอื่นๆ

คำชี้แจง: โปรดพิจารณาข้อคำถามและความคิดเห็นต่างๆ และทำเครื่องหมาย / ลงในช่องที่ท่านต้องการเลือกตอบตามความเป็นจริง (เลือกตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

1. เหตุผลที่ท่านตัดสินใจส่งเด็กเข้าศึกษาระดับชั้นเตรียมอนุบาลในโรงเรียนเอกชน

- () ค่าใช้จ่ายในการเข้าศึกษาระดับชั้นเตรียมอนุบาลโดยรวมน้อยกว่าการจ้างคนมาเลี้ยงเด็กที่บ้าน
- () ค่าใช้จ่ายการจ้างคนมาเลี้ยงเด็กที่บ้านโดยรวมน้อยกว่า แต่เด็กที่เข้าศึกษาจะได้รับการพัฒนาในด้านต่างๆ ที่ดีกว่า

- () เพื่อเตรียมความพร้อมพัฒนาการด้านต่างๆ ให้แก่เด็ก ก่อนที่จะเข้าศึกษาในระดับชั้นอนุบาล
- () เพื่อแบ่งเบาภาระการเลี้ยงดูของญาติผู้ใหญ่ที่บ้าน
- () อื่นๆ (ระบุ.....)

2. เหตุผลสำคัญที่ท่านตัดสินใจเลือกให้เด็กเข้ารับการศึกษาศึกษาในโรงเรียนเอกชนแห่งนี้

- () โรงเรียนมีชื่อเสียง/คุณภาพ/มาตรฐาน ที่น่าเชื่อถือในการพัฒนาเด็ก
- () สามารถให้เด็กเข้าศึกษาได้ต่อเนื่องถึงระดับชั้นประถมศึกษา
- () สามารถให้เด็กเข้าศึกษาได้ต่อเนื่องถึงระดับชั้นมัธยมศึกษา
- () อื่นๆ (ระบุ.....)

ประวัติย่อผู้วิจัย

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ ชื่อสกุล วราภรณ์ ดวงใจ
 วันเดือนปีเกิด 28 กรกฎาคม 2529
 สถานที่เกิด กรุงเทพมหานคร
 สถานที่อยู่ปัจจุบัน 109/74 ถนนวิภาวดีรังสิต ลาดยาว จตุจักร กรุงเทพมหานคร
 ตำแหน่งหน้าที่การงานปัจจุบัน นักวิชาการตรวจสอบภายใน
 สถานที่ทำงาน สำนักงานปลัดกระทรวงยุติธรรม
 ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2547

ชั้นมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 6

จาก โรงเรียนหอวัง

พ.ศ. 2551

เศรษฐศาสตรบัณฑิต

จาก มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลตะวันออก

วิทยาเขตจักรพงษ์ขุนนารถ

พ.ศ. 2556

เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์การพัฒนามนุษย์

จาก มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ